

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De eucharistia - Cod. Ettenheim-Münster 284

[S.l.], [17. Jahrh.]

Arlus I.

[urn:nbn:de:bsz:31-130002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130002)

quentes, hic de sacrificio Eucharistico, qd
et missa dicitur agemus, ut am rem brevis
excediamus, unice qua officium ponimus qum
titulo incipit

Quaestio una. De Missae sacrificio.

Duo in hac quaestione sunt consideranda scilicet 1.
ipsum sacrificium sine se, et 2.
regisita en-
tronsa ad sacrificium missae, ut ceremo-
nia, altare, veste, et de defectibus eius agens.
ergo duos facimus artos, 1.
de sacrificio missae
sine se, alter de regisitis ac defectibus eius aget.

Artus I.

De sacrificio Missae sine se, explanato.

Erunt in hoc arto 5. sectae: in 1.
dicitur qd sit et
cur dicitur missa, nec an sit verum legis gratia
sacrificium? in 2.
in quaestione hoc sacrificium
solutum, in quaestione integritas qd sitat? in 3.
quanti
valoris sit hoc sacrificium. in 4.

pro vobis et a vobis: ad offerri et deat et
possit. in 5ta pos fructus aperat. hoc se et
alia q invidens dicentur, et de hinc de
quoda examina buntur.

Sectio I.

Quid sit, et cur dicatur Missa, nec n,
an sit verum legis gratie sacrificium?

Suppono 1° sacrificium esse actum et eundem proplem
virtutis religionis, cuius eundem virtutis religionis finis 197.
et prius hinc ordinare ad DEUM esse p^{ro} unum
excellentiam et indefectibile proprium, qd nulli
alteri virtuti convenit, ipsa enim religio excelliam
DEI suis actibus adorare et sacrificio reali
quodam modo protestari, unde ut ait S. D. 2. 2. q. 81.
a. 4. manifestum est qd religio est realis virtus p^{ro}
ta et virtus thelica, qia pro obto suo et h^{ab}et ipsum
DEUM sub ratione ultimi finis, p^{ro} obto suo
h^{ab}et varios actus cultus Dei, quibus Dei excelliam
et hinc s^{er}vare protestari, p^{ro} et virtus moralis
cuius ut dicit S. D. ibidem a. 5. esse circa ea
q^{ae} sunt ad finem unde religio definitur et
virtus moralis inclinans in cultum et honorem.

Christus
em brevis
ordinatus
a. R
ficio.
full i.
pita ex-
a. c. c. c. o.
by ig ag
io m. p.
ig agt.
planato
et d. d. t.
legis gratie
sacrificii
3a. quatu
in f.

DEO ut supremo Dno et 1.º propio reru om
exhibenda. ita ses. dij 1.º Virtus: ipsa em
facit bonu habente et opp eig bonu reddit
De virtutis, Deum quidem esse colere et
bonu facit, et bonu et, unde reuicij sup
stis et falsa religio, qe est Deum colere
intendat aut frugat, qia tu id agit medius
a Deo reuicis, n facit bonu habente, ne
reddit eig opp bonu, s malu et ideo n
st virtus, s potus vitium religioni oppositu.
Dij 2.º moralis, qia eig obtu e bonu aliqd
creatu fuit protestas dne. excellie
fribilibz actibz aut certe inprobi
mentis affectu. Dij 3.º ad cultu et ho
nore inclinans q qe nota pprijs finis
religionis q e protestari dnem excellie
et creas solioem, unde hor. subeunt vices
excellie difia. ita vero generis: q illud em
q dij Deo ut supremo Dno distigi religio
a virtute pietis, qe n respicit Dnum Dei, s
propiu originis, et hinc Deu attendit
ut prem unifu, religio vero ipsu respicit ut Dnum.

Leporo 2. qd est sacrificium latig et imporie 198.
 nominari pot, qd est actus etiam interior et mentis
 in cultu et honorem Dei factus, ut piuspius
 refigras, oblatio p unde n' solui ps. 51. di: sa-
 crificium DEO spiritus qd tribulatus, p etiam Rom. 12.
 offero vos ut exhibeatis corpora vrea hostiam
 sancta p nilominus prie sacrificium ab oibz populi
 et gentibz integra, sibi libis aliqua dno. ex-
 ucia et nra solitudo protestas, sub qd rae
 qd fiderate sacrificium p m. I. D. 2. 2. q. 85. a. 1.
 et etiam de ipsa lege nra, sic ait I. D.: sicut
 in rebz naturalibz naturalia inferiora superioribz
 subduz, ita etiam naturalis rae dicitat hoi p nate
 inclinatioe, ut ei qd est supra hoicm, solitudo et
 honorem exhibeat p sua mdu: etiam mdy
 gromiens hoi ut sibi libz signis utaqz ad aliqua
 exprimenda, qia ex sibi libz gromie auipit
 et ideo ex naturali rae. procedit, qd hoo
 quibzdam sibi libz rebz utaqz offerens eas DEO
 in signu dta solitudo et honoris p sibi libz
 eorum, qd his suis aliqua offerunt in requioe
 Dni, hoc am p tinet ad rae sacrificii, et ideo

oblatio sacrificii pertinet ad ius naturale.
i. l. d. qd etiam fuerit ex hoc, qd id in eo gerunt
si tunc omnes gentes gentium oides et barbari
recta dicitur esse de iure naturali, atq; honorare
DEUM sacrificiis si tunc apud omnes gentes
erat in usu: qd. Jam qd sacrificium sic sumptu-
sum est definitur: oblatio externa rei pibilis f
inmutatio DEO facta in supremi signum
supremi eius. Dicitur in unctis res creatas
et hinc solius protestatur. ita res.
Et fuerit eius bonitas ex dictis uno hoc addito
qd omnia omnia gentium sacrificia fiebant per
aliquam inmutatio rei oblata destructioem
ipsius, sanguinis effusioem.

199. Suppono 3. ex l. d. cit. art. 1. ad 1. Quid aliqua
ita quoniam de iure naturali, quorum dicitur et
de iure positivo, sicut qd malefactores pu-
niantur hinc lex naturalis, sicut qd tali pena l. tali
puniantur, et ex institutione dicitur l. hinc sicut
dictum in Te: de Legibus: sicut et circa oblatioem
sacrificii, quae in quoniam de lege naturali, et
ideo in hoc omnes gerunt qd aliquo sacrificio

DEUS Et honorandus, p. d. d. n. a. s. sacrificium
 ex institutioe una l. d. n. a., et ideo in hoc dif-
 ferunt populi et gentes; d. d. n. a. s. sacrificium
 in veteri lege, h. e. expressa in Pentateuco
 aliq. libris, et ea q. p. s. i. l. i. d. n. e. m. ad sacrificium
 nove legis ad 4. genera dividua. 1.º
 erant holocausta, q. e. offerreban. ad cultu et
 honore d. n. e. M. a. i. e. s. t. i. s. p. r. o. t. e. s. t. a. n. d. u. m., et sic d. i.
 sacrificium Latrocinium ab adoraoe latrocin. in
 q. a. d. t. y. D. E. O. cultu exhibe. 2.º Erant sa-
 crificia p. n. i. t. i. a. t. o. r. i. a., q. e. offerreban. ad impe-
 tranda p. n. i. t. i. a. t. o. r. i. a. s. i. e. r. e. m. i. s. i. o. n. e. et venia petu.
 et sic ap. e. l. a. e. d. o. m. n. o. i. e. sacrificium p. n. i. t. i. a. t. o. r. i. u. m.
 l. e. t. a. s. a. t. i. s. f. a. c. t. o. r. i. u. m. expiatoriu, q. u. m. s. u. l.
 offer. in satisfactioe et expiaoe petu. 3.º
 Erant sacrificia Eucharistica, q. e. offerreban.
 ad gratia adioe pro beneficiis a D. O. receptis.
 4.º erant sacrificia impetratoria q. e. offer-
 reban. ad auirienda et impetranda d. n. a.
 beneficia
 p. p. o. s. 4.º o. i. a. q. e. in veteri lege servaban. 2.º a.
 figuralia fuisse legis gratia, proin et

naale.
 in q. p. p. r. i. u.
 et l. a. r. b. o. r.
 i. h. o. n. o. r. a. t.
 o. e. s. g. e. n. t. i. u.
 l. i. c. i. u. m. s. i. c. p. o. p.
 i. s. i. b. i. l. i. s. f.
 i. p. i. n. u.
 o. r. u. m. c. r. e. a. t. u.
 i. t. a. o. e. s.
 a. o. h. o. c. e. d. d. i. t. u.
 f. i. e. b. a. n. t. p. e. t.
 h. u. m. i. l. i. t. a. t. i. o. n. e.
 Q. u. i. d. a. l. i. q. u. a.
 h. o. n. o. r. a. t. i. o. n. e. s. t.
 i. n. t. e. r. o. s. p. u. n.
 a. l. i. b. l. i.
 h. a. e. s. i. c. u. t.
 i. c. a. o. b. l. a. t. i. o.
 e. n. a. l. i. s.
 s. a. c. r. i. f. i. c. i. u. m.

illic sacrificium sumpsit et sacrificium
nova legis, quod nova legis sacrificium
dividi potest et solet in euentu et in-
euentu, euentu est quod Christus seipsum Deo
Patri in ara crucis pro totius mundi salute
seculi obtulit; in euentu vero est quod velut
novum testamentum in ultima cena sub spe-
ciebus panis et vini instituit, illudque a sacer-
dotibus in sui memoria offerri precepit,
dicens: hoc facite in meam commemorationem.
Utrique autem sacrificii euentu et in euentu
explentur a Deo laudatum in scripturis ha-
bent, euentu quidem in amolae reali
aaliu in sacerdotibus Aaron, in euentu
vero in oblatione panis et vini in sacerdotibus
Melchisedech Gen: 14. pro quo sacrificium dicit
Chro ps: 109. Tu es sacerdos in eternum secundum
ordinem Melchisedech. De hoc etiam Apostolus
Hebr: 7. dat clarum testimonium, quod sit sacerdoti
Leuitici generationis, et ad illud fuerit anticum

durans in aeterna, ex qo ptt v' legis graa sa-
crificia perenne fit et deat ee inuentus
q' p' p' in oblatio panis et vini in ordine
Melchisedech, qe oblas Missa di.

Missa am appellat, l. qia derivat ab Hebraica Misach 20j.
Et d' significat oblatioem et nung retriu' Deo oblato,
l. qia sumit, pro dimissioe populi, adeoq' q' t' q' ide
sonat ac dimissio, ex eo forte rei noie hoc im-
posita, qia in fine eig a Diacono populo di: ite
missa e, unde etia S. P. N. Benedictus in sua
regula frequens dicit: et missa sint, sinem
oratioes insinuans. l. Missa di: qia hostia
huij sacrificii fuit ad nos de caelo missa in
redemptioe generi, hui. l. 4. qia eadem. Hostia
una in precibz a sacerdote ad Deum fuis ad
P' rem aeterna dimitti in signu' protestationis
supremi eig Dni, et ars. f' h' ois. Socy. An
Missa maxie quid graeco Liberogia, di:
etia f' h' ois panis, panis f' h' ois, Corp' q'
Ch' i' q' qe appellationes missam respiciunt velut
e' sacrificiu' l. ut e' sacm. Missa ut sacri-
ficiu' d' finiri p' : actio religiosa dicitur instituta

Et quia in figura proleptica summi Dei dicitur
in oes res creatas nostras, substantias et esse
naturam corporis et sanguinis Dei seculi inuenti
pro nobis oblatis, eadem oblatio sub speciebus
panis et vini recedens, idemque corpus et
sanguis Dei eterno patri in iuge sacrifici-
um inueniens sumit. Ita. ob. et ig.
bonitas patet. Sicut et contra haereticos ostendimus
quod missa sit verum legis gratia sacrificium.
Apostolus Missa est verum et unicum legis gratia
sacrificium aequivalens omnibus antiquae legis sa-
crificiis. Est de fide nostrissime dictum
in Tridentino: Sess. 22. cap. 9. et Canon. 1. ubi si
quis dixerit in missa non offerri Deo verum
et primum sacrificium, aut quod offerri non
sit aliud, quam nobis Christo ad manducandu-
m dari, anathema sit. Eadem veritas expri-
mitur in ipsis quibusdam Canonibus Canon. 3. 8. et 9.
Item in Concilio Niceno 1. sub Sylvestro Papa,
in Toletano 1. in Andisiodorensi, in Laterano
in Florentino: Antiquissimis Conciliis.

Eadem etiam veritas, ab omnibus Scribis prebua tra-
 hite aperta e, de quibus prout videtur Bel-
 larm. li. i. c. 15. nos tunc assumimus. id. D.
 Andrea dicitur in vita: Ego immaculatus agnus
 quotidie in altari fero, cuius carnes postquam
 omnis populus credentium manducavit, agnus
 qui immolatus e integer offeratur et vivit.
 ita ille. Tanta fuit eius gratia, ut
 hoc oium prout dicto confirmari neque ho-
 reticum Calvinii et Lutheri imprudentia negare
 possit, quod pro sua officio quibus dixit, se
 contra auctoritatem omnium reluctari.

Etiam veritatem Bellarmii innumeris scrip-
 tura locis ostendit: tunc quod est clarmus,
 tempore ibi videri potest, tunc tunc adduco ex
 veteri scriptura, illud fuit Malachia 1.
 ubi propheta ait: ab ortu enim solis usque
 ad occasum magnum e nomen meum in gentibus
 et in omni loco sacrificia et offerunt nomines
 oblas munda ubi propheta per omnes int-
 pretes predixit sacrificium quod debebat
 fundere sacrificio Judaeorum.

eni dicitur
 hinc et off-
 cal. cruce
 a sub pedy
 corry et
 age furi
 os. et ig
 hinc ostendit
 hinc iun.
 legis pro
 legis fa-
 ime offm
 a. i. v. i.
 Deo veru
 offerri a
 adcaute
 ritas exp.
 an. d. s. edg
 bro Cape,
 a. l. etran.
 : l. i.

Et in toto orbe est offerendum, prout
ait et sacrificium, quod fuerit Iudeorum
sacrificia, et operam in toto orbe pro
ter sacrificium missae, quod nec dicant
heretici propheta legi de sacrificio
invisibili, nam gloria est, quod propheta
legi de sacrificio praedant sacrifici-
is Iudeorum, quia erant scribitur. ne
go ras quod si fuit intelligat de scribitur
et prout tali sacrificio.

Quaeritur 2. quod in scriptura sacrificium
habetur ad scripturam et prout addito de sa-
crificium, sicut in loco cit. propheta
ait. Gloria 3. quod propheta in legi
de sacrificio duas exellit protestatio-
nes homines et fidelium adnotatione, atque
adnotatione hominum et protestatio in homines,
nisi sit nisi per res scribitur, quod huic loco
addi potest. Et Danielis 8. et 12. Ubi

prodi; Antichoy ablaturo iuge sacrificium
atq; n' p' hoc intepi nisi de sacrificio Missae
n' em tunc erit ald: gop. Videq. Bell.

By: Apert: a tunc 1. Ex g'f'p'ioe Calvinii 203.
et Lutheri q' fuerunt tota' Ecclia' missa
* pro vero sacrificio recognoscere, saltem a
temp'ib; Gregorii 1. usq; ad sua tempora adeoq;
f' mille circiter annos. ex hoc sic arguatur:
l. tota Ecclia' Chri' f' tot saecula pessime
erravit, q' g'f'anter f' ea Missam sa-
crificium asperunt ce, et f' totu orbem
servari iussit, l. certe decepti s't, et erra-
verunt Calvinus et Lutherus, atq; nemo sane
mentis credere p't Duum dilectat' p'osa' p'ra
Ecclia' qam suo sanguine mundarant in tam
f'edo errore. f' tot saecula detineri
f' misere, hoc em derogat et iusti et veriti
DEI, iusti qia sponte p'ra n' melius g'f'eluit
veriti, qia usq; ad finem mundi Ecclia' p'ra
adeo promisit, ut inferi provalerent ad-
redy ea, du' t'n ip's p'mitente tot saeculis

et hunc factum errorem potius inferi ei
toto dominarent, reliquij qd, qd Salving
et Lutherus decepti errarint, neq, hoc
mirum e, quod ipse Lutherus in li. de Missa
privata fatetur, qd ipse operavit diabolo
et in somno, sed quod bene vigilabat, qui
et arguitur et contra sacrificium Missae,
et in n. puerit Lutherus, ipse arguitur
resistere, deinde aboleri. huiusmodi
sacrificii. Neq, satisfaciunt ad
excusandum Lutherum haereticum, dicentes:
fas ee. etiam ab hoste doceri, dicunt enim
fas eodem ee. ab hoste doceri, sed nefas
ee. velle doceri de F veritate a pro men-
daci, maxime cum ipsa doctrina manifeste
deprendi, uniusq, Eulie, etiam scripturae
testimonium, et prius S. uniusq, etiam, ut
Lutherus fatetur deprendit sicut ipse fatetur.
204 Py. 2. sacrificium e oblatio rei sibilis et immu-
tae Deo inquam supremo Deo legitime facta

atq; Misa e' oblatio sanguini rei sibilis. qd
 M. d' d'initio sacrificii. m. p. Et qide' Misa oblatio
 ut q se p'tt, et qidem rei sibilis n' qidem raver
 sui p' raver peccata sicut corpus et sanguinis
 Dni qdang sub speciebus qting et qidem Deo ut
 supremo Dno p' ideo em a Catholicis missa
 celebra, ut in eo supremu' Dei dnu' et sua
 subitioem protestetur, fit etiam mystica hostia
 imutao in qnta vi vbi sub speciebus panis por
 solut' corpy, et sub speciebus vini solut' sangis
 adeoq; mo' mortuo et q' sparando corpy
 a sanguine: qd.

3.º In nullu' nomie religiois condunari hoies
 pot, nisi aliqo sacrificiu' et sacra' r'ipiti-
 l'iu' q'ortio colligen, ut ait Aug. iq. qtra
 Faustul: iji ex mente D. Augustini e' imp'ble
 religioe' Chriani' ce sine sacrificio sibili,
 neq; ali' sacrificiu' ostendi p't qm sacrificiu'
 Misa: qd.

4.º In lege graa e' veru' sacerdotiu', qd
 et veru' sacrificiu'. q' q'ia p'tt, q'ia sa-
 cerdotiu' a sacrificio di' p' oes gentes et lingua.

inferi ei
 qd oblatio
 negat hoc
 de Misa
 il' diabolu'
 bat, q'ia
 Misa,
 q'om'is
 sanguini
 vident ad
 d'icite:
 i, d'icite q'
 p' r'efas
 p' a'ca-
 manifesti
 p' r'efas
 q'ia, ut
 p' r'efas
 q'ia, ut
 p' r'efas

antequam h. in Ep. ad Hebr. : c. 7. et 8.
ubi ostendi sacerdotium Leviticum et trans-
latum, et sacerdotium Christi longe et
excellens; Item in Ep. Jacobi: inducat
presbyteros In Canonibus Apostolicis, in omnibus
Conciliis et Patribus, in omnibus veterum Conciliorum
legendis, et in perpetua Traditione, ubi continuo
presbyterum mentio et ratio h. Etiam pres-
byteri nova legis sacerdotes: gop.

5.º Christus praecepit ut facerent sacerdotes
suis, quod ipse fecit offerendo panem et vinum
in corpore et sanguine suum, unde dicit:
hoc facite in meam Pluc. 22. atque Christus
offerendo panem et vinum obtulit verum sacri-
ficium, quod Christus praecepit sacerdotibus suis
ut offerrent in pane et vino verum
sacrificium, atque hoc panis et vini obla-
tum a catholicis Missa, quod hoc est verum
sacrificium. m. p. Hebr. : 5. dicitur: quod omnis
Pontifex constituitur ut offerat sacrificia. Ibidem
7.º dicitur, quod Christus sit pontifex in aeternum

In ordine Melchised: qd etiam gformaz pp. 109.
 ubi dicitur Tu es sacerdos in eternum fm ord: p
 Sacrificium vero Melchisedech fiebat p ob-
 laoe panis et vini, ut dicitur Gen. 14. 1. igitur
 & sacerdos fm ordine Melchisedech in qntm
 ipse obtulit pxi eterno pane et vino in
 vim sacrificii, atq; hoc fuit in ult: coena
 qndo illd in corpore et sanguine sui offeravit
 et sacerdotib; suis idem facere praecepit
 qd manet qd m ipse & veru sacrificium
 Heb. 2. pars Apert. In dicta 11. 199. 205.
 Sacrificia veteris legis erant 4 plurius dif-
 ferentia alia erant latrestica, alia Escha-
 ristica, alia punitiva, et alia impe-
 tratoria, atq; etiam S. Missae sacrificium
 & latresticum, Escharisticum, punitivum, et
 impetrativum: qd m. p. Missae sacrificium
 offerz in protestatione supremi Dei dñi et
 nrae pñis, et sic & latresticum, 2.
 offerz in gratiam actione pro acceptis beneficiis,
 et sic & Escharisticum, 3. offerz in satisfactionem

c. 7. et 8.
 ce. transf.
 ngu ce
 inducat
 in oib;
 Cont fia
 h ginnuo
 st am pp.
 .
 sacerdot;
 et vira
 de dicit:
 h; Chry
 pñi sacri-
 stib; suis
 no verum
 nisi dno
 verum
 h; qd is
 licia. pñ
 ternum

et expiatioe p̄ctum tu sacerdotis tu populi
et sic e' p̄pitiatoriu, h. offer, pro gratis
à DEO aujucendis, et sic e' impetra-
toriu: igit. S. Misa sacrificiu suil
e' Latroctiu, Eschistiu, p̄pitiatoriu et
impetoru, q̄q̄ntu aequale' oibz sacrificiis
veteris Legis, unde recte Con. Frid. pp. 22.
can. 3. titul. si quis dixerit Misa sacri-
ficiu' h̄m ee laudis et gratiaru actiois,
aut nudam gmemoratioe sacrificiū in
cruce. peracti, n' an p̄pitiatoriu, l. soli
prodee fumentu, neq; pro vivis et de-
functis pro pctis, penis, satisfactioibz et
aliis necessitatibz offerri dre. Anath. sit.
206. Obij ab Hereticis 1.º Non p̄t unū et idem
suil ee sacrum et sacrificiu, atq; Eschistia
e' sacrum, q̄o n' e' sacrificiu. Mue sic probat
Lutherus in li. de Misa privata: q̄ sacrum.
Eschistia DEUS nobis aliq̄d Donat, q̄ sacri-
ficiu' vero nos DEO aliq̄d reddim, atq; n' p̄t
suil idē donari et donanti reddi: q̄o.

2° In sacrificio DEO aliquid donat, s; in missa DEO nil. donat, parvis enim et vinctu ab ipso sacerdote assumit, go missa n' e' sacrifici

3° Christus e' sacerdos in aeternum: go nullus in sacerdotio illi succedit. p. q. q. i. c. Ideo ait Ap'lg Habr: 7. in veteri lege plures erant sacerdotes, qia morte prohibebant permanere, atq; Christus eo qd maneat in aeternum sempiternus sit sacerdotium, igit, propter Christum n' e' admittendus alius sacerdos, et qd agatur qia Christus n' amplius sacrificat, sed oblatq; in ara crucis nullatenus erit aliud sacrificium admittendum.

4° Sacrificium Missae e' sacrificium crucis inuicem, qsi sicut hoc n' sufficit sufficientem pro peccatis totius mundi, s; egredietur in seipso alio quodam sacrificio.

5° Ap'lg Paulus Habr: 9. A. 10. ostendens quod sacrificia veteris legis differrent a sacrificio crucis in qntum hoc emundat a peccatis, illa vero n', deniq; geludit qd una oblatio consumatur in sempiternum sanctificator, ~~tem~~

his tu p'pali
pro graui
impetra-
in suil
torum et
sacrifici
trid: p. 22
ho sacri-
u ad i'is
sifici in
ria, s' h'li
et de-
ctioib; et
nath. s' h.
et idem
i' scrip'tura
probat
sacrum.
sacri-
atq; n' p'
igop.

hoc an n' sufficeret, si probes, id enim
sacrificium, alio adhuc necessum foret.

6. Nemo sibi sumit honorem sacerdotii
nisi q' vocatus e' sicut aaron, atq'
nemo probet Chru vocatus e' sacerdos,
nulli tibi em talis vocas in scriptis: h'g: 99

7. si Misa vel sacrificium, Chro toties
morere et occidere, quoties hoc sacrifi-
cium facij, atq' hoc dici n' pot, Chru,
em seel mortuus ia n' amplius mori: 99
segela suade, ex eo qd in sacrificio hostia
dt mandari, item via Misa ht rancem
testamenti, unde in fra calicis dij: novi
et aeterni testamenti, testamentu am q'stam
morte testatoris: 99 hoc st q'ibz Lutherus
a diabolo quicq' misa' abolere decrevit
et impij fidei, scriptura et eubia tradidit.

207. Q. ad l. n. M. ut minore pra prob: nullatenus
em arguat, ut qd a DEO auferimus DEO
denuo reddamus, iuxta illud Paralip: i. c. 29.

fua fit oia, et q̄e de manu tua accepimus,
 dedimus tibi. Dico 2. hoc argum̄to nimium
 probari adeoq; nihil, excludit em oē
 sacrificiū etm̄ in veteri lege, cū et illic
 qd̄ ibi offerēbā, à DEO erat acceptū, qd̄
 em h̄t hoc qd̄ n̄ accepit. Dico 3. d. M.
 Non est unū et idem sūb eē sacro et sa-
 crificiū sūb eādē rōe c. sūb diversā
 sp̄derāe et rōe n. M. et d. m. probāoīs
 n̄ est unū et idē sūb eē datū et redditū
 sūb eādē rōe c. sūb diversā n. m. licet
 eādē. Eschriā idēq; Chry in ipsa sit,
 n̄ tū regnat hanc eādē Eschriā
 sp̄derari ut signū gr̄ae nobis danda,
 et iterū ut victimā sanctā aeterno Spi-
 r̄i in lauda idē, sūb et sūb, q̄ia eē di-
 versa eiq; sp̄deras, q̄e oēm sp̄gnāam
 excludit.

ad 2. dico: nimium probari, cū etm̄ in
 veteri lege, q̄e offerēbā, ab igne sp̄m̄ta sint,
 adeoq; si sp̄m̄tis rei impedit rōem

les. id. vna
 sp̄ia fort
 sacritu
 on, atq;
 el sacro
 iude. h̄y
 ty totes
 sacri-
 t, Chry
 mor. q̄
 h̄io h̄p̄
 t rōem
 d̄y: nori
 m̄ sp̄m̄
 h̄y Luth̄
 decret
 h̄a p̄tā
 b. nullat
 im̄y OEO
 i. l. i. c. 24

veri sacrificii, perere, qd neq; in
veteri lege fuisse sacrificium, qd e
qtra scripturas. Dico 2. n. m. i. d. p. p. em
qd a sacerdote absumit DEO donatu e' et in honore
DEI absumit. l. d. m. nil donat DEO effective. c. affec-
tive. n. m. absumptio am n' m' sicut affectivam
donat.

Ad 3. ⁱⁿ retorqueo, etm ex ore Dei unq; thm d'
Magister fuit Chry, et in heretici plures sibi
apponunt magistros, scripturū expostores,
aut potius deprecatores. dico 2. c. a. d. c. qd
nulli in sacerdotio ei succedit inq; sacerdos
populis et autoritas c. inq; ministerialis sa-
cerdos n. c. hoc em n' regnat uniti sacerdo-
ti Chri plures hie in terris ministros, q; vicia
ipsiq; visibile offerrent sacrificium, unde Ap'ly
2. Cor: 5. ait: pro Chro legatōe fungimur,
inq; DEO exhortante q; nos, illo qd textu
q'li in obice citato inq; negat pluralitas
sacerdotū populū, n' ministerialū.

208. Ad 4. dico qd tunc solū illa obio forte aliq; pro-
baret, si m'pa eet sacrificium fesset diverse

à sacrificiis crucis, n' am in missa tñm et recollectis
 et memoria eisdem sacrificii in mdo tñm diffus,
 quia illud uentus erat, hoc uero incrementu. igitur
 n. M. et dico n' ides celebrari in Eucha sacrificium
 missae, qsi sacrificium crucis fuisset infirmu et aligo
 nis indigens. sicut in præceptu Dni hoc facite
 in mea gmemoratioe illud ipse sacrificium qd ipse
 in ara crucis uentus obtulit, Eucha Chri in
 memoria eius cotidie offerret incrementu, qd fuit
 sufficia. igit sacrificium actu fidelibz pñs appli-
 caret, unde uerte Trid: sess. 22. can. 4. dixit
 si quis dixerit blasphemiam irrogare s: Chri sa-
 crificio in cruce peracto q missae sacrificium
 aut illi q hoc derogari. An. fit.

Ad 5. eodm mdo. Qd fuit missa sacrificium
 n' ee. ali' solum sacrificium, à sacrificio
 crucis, s' inig uirtus et sufficia. applicatiua,
 proin dicto qli n' gratiari;

Ad 6. n. m. Item qli à Chro uocati et
 spiritui sacerdotes, et ab qliis reliqui
 dignitem sacerdotu auquerunt. Unde
 iteru Trid: cit: sess: can. 2. ait: si quis

dixerit illis vobis: hoc facite in mea memora-
tione n. instituisse quos sacerdotes, aut n. ordi-
nasse ut ipsi alijs sacerdotes offerrent
corp. et sanguine p. m. d. n. fil. si q. parant
ubi scriptura vocatis huj. meminerint, dico
Luce. 22. hoc facite in mea memoria. Et
Joan. 22. sicut misit me Pater et ego mitto
vos, priori em loco ordinavit Dng quos sacerdotes
altero vero loco dedit eis ordinandi potestatem.
Ad 7. d. M. si Misa est sacrificium s. s. d. d. di-
versum a sacrificio crucis, Chry. toties morere,
quoties p. Trans. s. s. d. d. e. repetitio eij. Dng sa-
crificii toties morere, p. h. c. et reali n. M.
mystice et s. s. d. d. e. c. M. et dico qd. textus
ille loq. de morte reali, qd. Dng n. mo-
ri amplius, n. am. de morte mystica; ad
id vero qd. de testamento addij, dico necessa-
rie ad institutionem testamti, ut mors sequatur
testatoris, n. am. ad repetitionem testamti id. vel
morte testatoris s. e. roborati, sacrificium om-
nino n. e. sacrificium s. s. d. d. d. diversum a sacri-
ficio crucis s. e. idem repetitio et memoria
Unice mortis celebrata in signum protestationis Divini.

sectio II.

In quonam missae sacrificium soltr in quo integraltr gstat?

Ab in prioribz S. Cochriam d' h'm ee factum, p' et'm 299.
 sacrificiū, qd in missa Dno praestitū, gstat vi-
 dendū ē, in quā qo missae sacrificiū soltr, in
 qo integraltr gstat? notari, an Missa prauique
 6. partes, in quibz ab aliis eentia sacrificiū variē
 gstitui: 1^a ē offertoriū ubi panis et vinum
 eterno Pri offerunt ad sacrificiū. 2^a ē ipsa
 actio operativa panis et vini in corpū et sanguine
 Dni, ita ut sub speciebus panis vi s'bum ponat h'm
 corpū et sub speciebus vini h'm sanguis. 3^a ē Elevatio
 facti. 4^a ē oblatio corpis et sanguinis Dni post
 gferuōē sub illis v'bis: offerimus, redactae Ma-
 iestati tuae p' de tuis donis p' 5^a ē fractio
 hostiae eiqz in sanguine mixtio. 6^a ē sumptio
 facti ea qe a sacerdote fit non ea quae
 fit a populo, in forma gtingat ex praxi Galice
 in Con. Trid. sep. 22. Can. 8. approbata his v'bis:
 Si quis dixerit Missas in quibz solz sacerdos fac-
 ramentū quariat, illicitas, ee adeoqz abrogandas. An: /f.

in mea p' h'i
 ubi a' ordi-
 offerent
 h'go parant
 venint, dico
 motu. Et
 et ego mitto
 h'lo sacerdotū
 ad p'f' h'm.
 p' h' h' d'i
 h'is, mortū
 h' h' d'i p'
 h' calti n' h'i
 h' h' h' h'
 D' h' h' h'
 h' h' h' h'
 h' h' h' h'
 h' h' h' h'
 h' h' h' h'
 h' h' h' h'
 h' h' h' h'
 h' h' h' h'
 h' h' h' h'
 h' h' h' h'
 h' h' h' h'

quod solus sacerdos genuit, quod in ea non potest, si
etiam sumptus populi de centia sacrificii
foret. his notatis variis variis dixerunt,
quod duo hodie sunt celeberrime sententiae, scilicet dicit
sacrificium centibus consistere in utraque actione
sicut in offerendo et sumendo, et hanc non potest
plures docent: sed etiam Thoma docent non parum
in solo. altera sententia docet, sacrificium in
viva centibus consistere in offerendo sola utri-
usque speciei, ipsam in sumptionem integrare sacri-
ficium, sed ut adeo sumptio et summi etiam a
sacerdote facta non sit de necessitate huius sa-
crificii absolubatur, bene autem de eius inte-
gritate, in quantum sicut in corpore et sanguine
suo quod offeravit in ultima cena sicut etiam
ordinavit in cibum et potum proalem de sa-
crificantis vel alium, quod proin et ex-
hibere, oportet, ut saltem ab ipso sacrifi-
cante illa hostia oblata sumatur, et sic sacri-
ficii integritas servetur, quae sententia quoniam
et in extra, et in intra schola D. Thome, a veteribus,

et q̄formior menti S. D. n. r.

Aperitio: S. Missa sacrificium f̄ct̄ et cent̄ 7 10.
 q̄st̄ in sola q̄cerac̄e utriq̄q̄, feci, ita ut
 ut sumptio sit pars integralis n̄ cent̄lis, ita
 colligij ex S. D. plurib̄q̄ locis, profertim verò
 hic q. 82. a. 4. ad 1. ubi ait: q̄cerac̄e Chrysmat̄;
 C. cuiq̄q̄ alterij mas n̄ est sacrificium, sicut
 q̄cerac̄e Eschrie. Ibidem ad 3. dicit: q̄d si
 miraculose corp̄ Chri in spee carnis appareat,
 aut sangis sub spee sanguinis, n̄ est sumendum.
 Item in q. 80. a. 12. ad 3. ait: q̄d representac̄o
 Dnice passiois agij in ipsa q̄cerac̄e huius
 factio. i. S. D. Cui q̄ib̄q̄ n̄ solit̄ argui q̄cerac̄e
 a S. D. reputari sacrificium, et j. loc̄
 infuat, p̄ hoc et̄m prob̄q̄ ex eo, q̄d sacrificium
 missa n̄ sit aliq̄d fm̄ sentia, q̄m representac̄o
 Dnice passiois, si q̄o hoc agij in ipsa q̄cerac̄e
 et dicit S. D. in 5. loco relato, palam et̄ q̄ia
 fm̄ S. D. in ipsa q̄cerac̄e sacrificium cent̄lis
 q̄let̄; Item nisi in q̄cerac̄e sacrificium est
 cent̄lis q̄letum, p̄ quib̄ requirer̄ sumptio, seq̄-
 re q̄ertē signi transmutatas spes et̄m indispensab̄

ce. sumendas, ne sacrificium in centibus relin-
geret defectuosum: eo ipso quoque S. D. iudicavit,
illas peces non esse sumendas sed servandas, etiam
iudicavit sumptuosae non esse de centia sacrifi-
cii, sed solum de integritate, quae integritas
solum supra dicta in hoc casu potest impleri per
fratrem manducate, dum tamen fratris manducatae
non sufficiat ad rationem sacrificii solum centia,
dum de centia sacrificii omnia sunt, ut sit signum
scribitur. hoc de mente S. D. D.

211. *De* apertura à Caes: In illo solo constituitur
centia sacrificii, in quo solo salvan, omnia ad sa-
crificium centibus requisita, atque haec omnia sal-
van, in sola operatione dista utriusque, scilicet, igitur
in hac sola constituitur et centia sacrificii,
M. p. t. n. p. ad sacrificium solum centibus requisita
1.° Victimae, 2.° realis saltem et exequita victimae
oblatas, 3.° eisdem victimae immutatas seu mutatas
facta à legitimo ministro, atque haec omnia haec
in sola operatione dista utriusque, scilicet; nam 1.° huius
victimae corpus et sanguis Domini sive christi sub speciebus
sacramentalibus offertur. 2.° huius realis et exequita

eigdm corpis et sanguinis Dni oblatio ipsa est
 actus generatio, et corpus et sanguis Dni in
 signu pyrami Dei dnu potestiu oblatio,
 in ipsa generas fit a Dno instituta inqum autio
 sacrificativa, unde et Dng dixit hoc facite
 in mea memorate, usitatu em in scriptura
 oblatio facere pro sacrificare, Luc. 2. ut
 facerent sm generone legis, hoc est ut sacrifici-
 carent ad legem em ad sacrificiu necessaria et oblatio
 oblatio ut pto in aalibz iugulatis in veteri tes-
 tamento ad honorem et cultu Dei sine oi ob-
 latio oblatio. 3. Et in hz victimis imutatio
 seu mutatio mystica et generatio n' solu qia
 substantia panis et vini converti in corpus et sangui-
 nem, s' et in qum et ipsam generatio Chry-
 stus veluti mortuus sub specie panis, et sanguis
 eius veluti effusus sub specie vini, qia sicut supra
 dictu, ex vi oblatio generatio sub specie panis
 potest solu corpus sine sanguine et sine aia generatio
 hoc ponant et realem generatioam: sicut sub
 specie vini si oblatio potest solus sanguis sine cor-
 pore, sine aia adeoqz effusus, unde et in fra-
 calicis fit mentio effusiois, et quidem ipsa

Ally relin.
 D. iudicant
 das, et
 ha facit
 legibus
 per
 manduca
 in cultu
 fit signum
 fit vultu
 via d. l.
 et via d.
 facit
 facit
 et via d.
 ha vultu
 via ha
 via d. l.
 ha vultu
 exercita

gsecras fit à legitime ministro sicut sacer-
dote ad sacrificandum specialiter ordinato, igitur
solum gsecratione hinc omnia ad sacrificium
se et cetera requisita, adeoque et in ipsa
sola sacrificium missae cetera consistit.

Qui audivit, quod sacrificium cetera prole-
gari in altari, et si sumptio seu manducatio
panis talis non fit in altari sed in stomacho su-
mentis, ergo sumptio non potest pertinere ad ceteram
sacrificii.

212. Ordy 2^a pars 1° autoritate S. Ordinis qui ait: q. 83.

a. 6. ad 3. loquens de eo qui deprendit in calice
gsecrato cum S. sanguine venerum mixtum esse,
et dicas quod talis S. sanguinem non sumere deat
ne calix vitae veritatis in poculo mortis, sub-
iungit; et ne sacrum maneat imperfectum, et
vinum exponere in calice, et denuo resumere
à gsecratione sanguinis et perficere sacrificium.

i. S. D. Ex quo vides sumptionem utriusque speci-
m S. D. esse de perfectione sacrificii, nam de perfectione
essentiali, ut dicitur ergo de integrali.

Idem S. D. q. 82. a. 4. in O sumptu ait: neque est
 qd sacerdos qoticusq operat, sumat hoc sacrum
 integre. i. S. A. Et hoc probat ex Con. Tolet. de-
 cente. misis ubi tenenda e, ut qoticusq sacerdos
 sacrificans corq et sanguine P. N. IESU Chri
 in ara imolat, toties qoticusq corq et sang.
 participem se probat. Eas am e, qd hoc
 sacrificiu Dng procepit facere sicut ipse fecit,
 dicens: hoc facite in mea qmemoraone, atq sicut
 supra dictu, Dnu ipse corq suu postq mltu qe-
 ravit, sumpsit: qd Dm Dng hoc sacrificiu
 instituit eatens ut hostia sicut se habet ut ubi
 et potq spiritalis q statim in ipsa actioe sacri-
 ficiu a sacrificante sumere, unde et dixit
 accipite et manducate, q si qd n sumere, iustis
 Dni instituentis hoc sacrum n integre qbere:
 dicendu go e qd fit saltm pars integralis unde
 e, qd ex Eulie qm dicit et procepto si sacrifici-
 cans defecerit ante sumptioe sacerdos alij etn
 n ieiung si alij ieiung n dicit illud sacrificiu sumptioe
 qbere dicit.

Inferz ad centia sacrificiu n pfinere oblaem 213.

hild facer
 hinc, iij
 rificiu
 in ipsa
 ffit.
 qorlet
 manducas
 hinclo p
 centiam
 i ut q
 in calie
 hinc
 uer dicit
 his, feb.
 ite, et
 qorner
 rificiu.
 qd fac
 m de pte

sive ea quae ante, sive qua post operacionem
fit, ut eam quae ante, quia oblatio illa oblatio est
quam Deum facere auctori obstat atque aliam potest
ex sacrificiis veteris legis ad sacrificium esse
ut regere nisi oblatio reale et exercita in
ipsa imutatio et immolatio victimae quae in
sacrificio missae habet etiam absque, ea quae fit in
offeritorio, ut etiam eam quae fit post operacionem
quia ea potest omitti, et quoniam omitti, si de-
fectus operacionis supplet, id fieri non potest, si de-
centia sacrificii foret, unde ut pars centibus
oblatores illa, si tamen ceremonia ab Eulia
instituta, sicut neque pertinet ad centiam
sacrificii elevas sacrum aut fractio eius quia
pariter si defectus supplet sacrum neque elevas
neque frangi, sicut nec frangi, si casu in
sanguinem incitat s. Hostia e manibus
sacerdotis, ubi neutiquam extrahit ad fran-
gendum, ipsum vero sacrum sanguinis non fran-
gi, quae in et plura alia fieri debent, si elevas
et fractio foret pars sacrificii centibus.

Ita pars centis operari ubique fieri, et ideo sine gravi privilegio non una hinc fieri operari potest sicut supra dictum est. Illud etiam hic bene observandum est quod ait L. D. lib. 9. §. 2. a. 4. his verbis:

Ante sacerdos debet sumere, quoniam populo dispensare. i. L. D. Et intellige de hostiis sui vel alterius sacrificii; unde quovis sacerdos etiam ante sua missa inchoatam potest quicquam populo hostiis ab altero sacerdote operari postquam scilicet ille alter operans missam suam propria sumptione integravit, improbanda in illa aliquando operatio est quae statim postquam sacerdos operavit, et antequam ipse sua hostia sumserit, populo quicquam hostiis eidem sacrificii per sumptionem sacerdotis nova integrandi, vel emiserit populo integrare sacrificium, per sacerdotem, et ideo ut ait L. D. Sacerdos debet ante sumere, quoniam populo dispensare, quod bene Notandum.

De gratia Operarii 1. De centia sacrificii est 214. ut immutabilis et manens, atque per actionem operativam Choro quae est hostia vel immutabilis et manens, sed potius produci et nasci sub speciebus: quod in sola spe-

Operari
obalis
de, alius
fina
veritas
a se in
a gratia
operari
de, p. de
veritas, p. de
operari
L. D.
centia
eig. g. a
operari
a se in
veritas
ad fron
operari
L. D.

cras n' est plerumque sacrificii, sed
necessaria est sumptio, in qua Dng veraciter ma-
tet, et imutat, de sumis.

2°. Non est eadem actio et productiva simul
et imutativa hostiae, sed illa profertur ad
ipsam, atque actio generativa est actio productiva
hostiae, nam supra dicta ipsa transactio
est hostiae reproductio sicut Christi. qd.

3°. In die s. Parasceves offerunt sacrificium
sic enim appellatur, in missali, atque ibi nulla fit
generatio, sed sola sumptio: igitur non in sola ge-
neratione, sed potius in ipsa sumptione constituitur
est centia sacrificii.

4°. Sacrificium est centia oblatio. ut supra
dictum, atque generatio non est oblatio sed materia:
igitur propter generationem erit necessaria aliqua ob-
latio, scilicet ea quae est post generationem, scilicet centia
quae est in offertorio.

215. Q. ad i. una actio generativa Christi et reproductio
sub s. speciebus, et reproductio immolari sub di-
versa in generatione: si enim generatio absoluta et

In se sumi, sic hostia, sicut Chry ex vi
 ipsa & Ineffluam poy, si vero qfidera,
 ut & talis qfidera qd fuit vi vbiu et di-
 recte n' poy sub fceebz panis nisi solu coggy
 et sub fceebz vni n' nisi solu sangis pchostia
 & Ineffluam fult pofita mystice imolabz
 in qatm ipe Chry qf morbu et mortui mo poy
 qatm e' ex vi vbiu, in qd imolac. hoc sacri-
 ficiu ceat qfistit: unde n. m. cuius rae
 hz ex mo dicit. Sicut etm p't q' p'os

Ad 2. d: M. n' p't eadm actio sub eadm oino
 aut rae et qfiderae sicut ee p'oductiva
 et imolativa hostia c. sub diversa rae n. M.
 hoc am qtingit in actioe qferativa sicut ex
 priori q' p'oe hz.

Ad 3. n. in die pascheves offerri vere sacri-
 ficiu, tm em exhiben, coremonia, eadm
 die n' offer, sacrificiu altaris in Eulia
 q' in ista p'ualt celebraz sacrificiu
 cruic: nec offat qd in missali voq sa-
 crificiu, illa em apellat n' p'rie talis
 p' impria tm, in qtm fult coremonie

huiusmodi
 erant
 huiusmodi
 profici ad
 productiva
 Ineffluam
 qf
 sacrificiu
 rae hz
 in sola se
 p'oductiva
 q' p'oe
 ma: rae
 a aliq' d' b
 p' ecclesia
 et q' p'oductiva
 in sub d' b
 p'oductiva

loco sacrificii exhibent, et S. Hostia
que est pars sacrificii pridie celebrati huius
die sub soleanni sacrificii ritu a sacer-
dote sumitur, unde quibusdam notant Pres,
quod si in eadem diem incidat festus S. V.
Annuntiate aliam in tota Ecclesia festum
In eo die nemo tenetur ad audiendum
sacrificium Missae neque etiam ad incensum
ceremonias, quia Ecclesia obligans ad au-
diendam missam, obligat ad incensum vero
sacrificium, quia illo die in Ecclesia non cele-
bratur. Et

Ad 4. dico: Ad sacrificium nec necessaria
oblatio obalem, sed realem et exercita quae
in ipsa operatione exhibetur, ut supra dictum, et
ideo manet, quod in ipsa operatione sunt re-
presentatio Divina passionis scilicet in S. Orem
in guttur sanguis a corpore effusus et separatus
partibus, ita etiam missae sacrificium, quod est re-
presentatio Divina passionis in operatione

157
centibus quibus, alia autem in illa sacrificii
actione inveniantur. l. ff. de integritate hinc
l. certe solum ff. de caeremoniis ab Eulia in-
stitutae, quod loco generalis regulae ad oes
obis servire. l. l. 3. q. si valoris sit sacrificii. Missae

sect III.

Quanti valoris sit sacrificium Missae?

Notandum est actionem aliquam esse dupliciter dici in-
finiti valoris, scilicet intensive et extensive. 216.
intensive dicitur aliquid infiniti valoris, si illi
est meritum, virtus, aut causalitas, ut quodcumque, de
promissio, effectus reddendi, in non exhausti-
vum potius ipsum in seipso quodcumque consistit.
extra extensive dicitur aliquid infiniti valoris
si ipsum vel ratio sui quodcumque, per rationem aliam
extra se ad quae se extendit, ita, ut quodcumque
se extendat, in amplius et amplius in infinitum
se extendere. ut. V.g. ignis quod magis
et magis incalcescit, et in seipso consistit, dicitur
intensive crescere, et si sic in seipso consistit.

ut amplius referere ad illud tenens se gradu
 caloris, dici potest inter se infinitus.
 si vero se magis et magis extra se ex-
 tendat, s.g. plures plateas, domos, pagos,
 quoniam de ~~extensio~~ extensio, et si con-
 ficit ad quod se extendere potest, de ignis ex-
 tensivè infinitus. Et hoc eodem potest considerari
 C. fm actu ce, l. fm sufficiat. Item: actu erit
 aliquid infiniti valoris, si oes populos gradus suil
 et actu possideat, et huicmodi de infinitu cate-
 gorem tunc que infinitu creatu e impossibile.
 fm vero sufficiat aliquid e infiniti valoris, si
 agere ad tunc sufficiat veniri potest, s. valeat pro
 his et illis in infinitu, et huicmodi de infinitu
 syncategorem seu possibiliti.

217. Id quod queritur, an missio sacrificii sit valoris
 infiniti, an infiniti. hoc am. 2. ult. intelligi potest
 scilicet 1. an sit valoris infiniti quoad effi-
 cacia, ita ut actu proficiat infinitis, l. 2.

158
gatum ad sufficia, ut prodece pot infinitis, ita
ut quot ex ipso participarint, nam in ad talem
num participantium deveniri pot, qui ad adhuc
infiniti egle participare pot. utru ergo
misa sacrificii a sit qtm ad efficaciam valoris
infiniti, ita ut actu infinitis proficit, sic em
misa est categoricium infinitum: 2. hoc
innuit, in fra calicis, ubi sacrificii effectus
exprimit, et dicit: hic est calix sanguinis mei
qui pro vobis et pro multis effundit, ubi pro
vobis et multi quodammodo includit infinitum
efficaciam. 3. quia neq, sacrificium crucis
fuit eigni infiniti efficaciam, alias em sicut
a Deo factum est pro oib, ita nemo pisset
ex oib, sacrificium am altaris et repetitio
sacrificii crucis: go p tota go questio long
ad hoc 1. an sacrificium missae ab intrinseco
et ex eo qd est tale sacrificium sit infiniti
valoris qtm ad sufficia, et hac rae dicit
go ad sufficia infiniti valoris intensiva.
2. sequente an quot ex ipso participarint

et si cent infiniti, in valor illius ad oes
 se extenderet, ut unguis, hinc, qm aliter
 auirere potest? Et hac rae dicit quod
 sufficiam infiniti valoris extensive: 3.
 si sacrificium Misa huiusmodi est infiniti valoris
 qd ad se, an etiam qd ad applicacoe ita, ut si ita
 sacerdos idem sacrificium pro decem S. g.
 offerret, unguis ex quo quibus hinc auireret
 qm auireret si pro unoquoq, in singulari
 sacerdos sacrificium obtulisset? Hac hic
 resolvem, et am difficultas maxima circa ap-
 plicacoe.

218. Apertio. S. Misa sacrificium qd ad sufficiam
 et valoris sui in- sum extensive syncretis-
 untie infiniti, qm am ad applicacoe et actum
 efficaciam et valoris hinc finiti, seu qd dicitur
 si sacrificium missae rae sui qd dicitur tale est
 ut non tot ipsis fructu participare valeant,
 qm adhuc alii infiniti participare sint
 eodem effectu, qd si vero qd dicitur, si qd
 ante caet et qd dicitur effectu, sic est valoris

finiti, nec tñm valet oblatu pro pluribz
 qñm valet oblatu pro uno, excepto si plures
 etñm fœrent offerentes. ita Collig. ex S. D.
 et pleruzq; alii tenent qtra paucos etñm thoſta,
 arbitrandes Miſſa. ſacrificiũ ab uno ſa-
 cerdote pro pluribz oblatu tñm valere ſin-
 gulis, qñm valeret, ſi pro ſingulis in partem
 oblatu eet. C. de in fi. d. 45. q. 2. a. 4.
 q. 2. in 0 ait: ſi ~~id~~ qñderez, valor ſuffragium
 in qñm ſt ſatiffactioes quedam p introitum
 ſacientis translata in mortuos, tunc magis
 valet ſuffragium alicui, qd pro eo ſingulo
 ſit, qm qd pro eo qñnto fit et multis aliis,
 ſic em effectz ſuffragii dividij ex dna iuſſa
 int eos pro quibz ſuffragia fiunt in S. D. et
 loq; de ſuffragio Miſſa. Idem eodm a.
 quæſtula 3. ad 2. ſic ait: Quamvis virz Chri-
 qe qñre ſub ſacramto Eucharie ſit infinita,
 In donatq; e effectz ad qem illud ſacram-
 ordinal, unde n̄ qñtlet qd p unus altaris
 ſacrificiũ tota pena eoru, q ſt in purgatorio,

illij ad
 qñm alt
 e diez qñd
 deſpore: 3.
 infiniti valor
 ita, ſpſite
 leam 3. q.
 tñm magis
 ſingulari
 Har ſic
 a vna q.
 ad ſpſum
 ve ſpſu
 eoca et ſpſu
 lea qñd
 ere tale e
 e valeant,
 are ſunt
 ere, ſpſu
 e valoris

expies, sicut etiam nec per unum sacrificium
ad aliquis deo offert liberam a tota satisfac-
tione data pro peccatis, unde quodam plures
missae in satisfactione unius peccati iniunguntur.
i. S. O. Et oia clara in summa hic q. 79.
a. 5. in O ait. In qm vero Eucharistia est sa-
crificium, ut oim satisfactio, sed in satisfactione
magis attendit affectus offerentis, quam quantitas
oblationis, unde et Dng dixit Luc. 21. de
vidua, quae obtulit duos nummos, quod plus
oibus misit, ubi quavis quo haec oblatio. Missae
ex sui quantitate sufficiat ad satisfaciendum pro omni
peccato, In fit satisfactio illis pro quibus offertur
scilicet etiam offerentibus secundum quantitatem suam de voto
et non pro tota peccato. . . . S. O. quibus oibus aperte
innuit, quod quidem virtus sacrificii ex se ipsa
est infinita, adeoque infinite sufficiens, et
infinite quantum est ex se, sed quia applicatio
mensurae ex affectu offerentis, qui affectus
non est infinitus, sic etiam huiusmodi sacrificii

efficacia e in actu finita et determinata, et
 sequatur qd quos plures ex finito aliquid par-
 ticipant, eo minus participant sequi qd
 sacrificium hoc qd pluribus applicatur a sa-
 cerdote effi in oibus multam, tñ in singulis
 minus quare, in plures portiones diviso
 fructu et inhiorem multiplicatis, nō p̄ unis
 pluribus sumendas.

Et Apert. a sacre: et qd idē l. pars: Valor 219.
 sacrificii defumi, l. ab hostia oblata, l. a
 populi sacrificante, l. a fruo ad se tendit
 sacrificium l. ab oibus simul, atq; sacrificium
 missæ p̄ hæc oia h̄t valoris infinitem:
 qd etm ipse erit infiniti valoris. M. p̄t,
 neq; em aliud e ex qd valor sacrificii defumi
 poet. m. p. imprimis em populis offerens et Chry
 Dnus ipse t̄q̄m p̄m̄ sacerdos, unde Trid.
 sep. 22. q. 1. ait: Idem nunc offerens sacer-
 dotū ministerio, q; p̄ ipse t̄m̄ in cruce obulat
 solā r̄one offerendi diversa p̄ atq; Chri
 auctores s̄ in = et extensive infiniti valoris,

sacrificium
 ad p̄
 plures
 unguen.
 q. 79.
 a.
 officio
 in q̄libet
 ri. de
 plus
 o. p̄
 pro i
 offerit
 voois
 q̄ parte
 e p̄ ipse
 iem et
 alias
 offerit
 si sacrificii

ut pote theandrico: qd hinc am ad gem
sacrificii Missae est ipse Deus uniguni-
versale. Dicitur in oia creata protestamus,
Deus am undeqz, est infinity. Hostia deniqz
in hoc sacrificio oblata, est iterum ipse Chry-
stus in oibz meritis suis sub speciebus
sacrificiis existens, proin infinita
dignitas et meriti, sic go undeqz qsi-
deret. S. Missae sacrificium ex oi. ite hinc
infinity meriti, adeoz et ipsu est infinity
valoris, tu en = tu intensive qtm ad sufficiam.
Ex eo, qd sacrificium altaris sit repre-
sentatio sacrificii crucis aqis in illo saloris
ut pote offerens eandem hostiam, eundemqz has
sacerdotem sumu Chru, eundemqz trau re-
piciens Deum sola offerendi rae diversa:
atq; valor sacrificii crucis erat qtm ad
sufficiam tu in = tu extensive infinity, p
illu em Chry nobis pntia facty est pro peccis

161
aris, nam pro aris tunc, si etiam pro totius
mundi i. Joan. 2. go etiam sacrificium altaris
suae sui consideratu' e' valoris sui ex = tum
intensive infiniti qtm ad sufficientiam.

Neg, dicas, hoc quidem verum fore, si Christus se ipsum
offerret sacrificium, nam dicit: Ad offerret se hominem.
parum, quia e' et meriti tunc finiti: quia enim
quod in moralibus non attendit, ad iustitiam, sed ad prople
agens in valore actiois, sic enim quidam rex mittit
aliquid munus ad principem et servos suos, nilominus
manet munus regium et tibi valoris ex seipso
ac si rex ipse detulisset, quia servus non pro,
sed regis nomine id detulit: sicut quia sacerdos
mortalis non operatur suo, sed Christi nomine et in
persona Christi, immo ipse Christus et ministrum suum sa-
cerdotem operatur, valor sacrificii talis est, et
ac si ipse Christus se ipsum offerret.

Arg 2^a. pars: actus applicatio valoris sacrificii 220.
in mensura, ex ipsa sufficientia sacrificii, sed ex
qualitate actus devotiois et meriti vel offerentis
vel eorum pro quibus offert, atque devotio et merito
actus vel offerentis, vel eorum pro quibus offert,
e' finiti: go etiam ipse valor sacrificii e' qtm

ad multiplicandam fructu. M. suadet ex proit.
textibus S. Oris, ubi id expresse aperit,
unde Am. ut. q. 79. a. 5. ad 3. dicit: qd hoc qd
tolli pars pena et n. pena tota p. hoc
sacrum n. ptingit ex defectu virtus Christi per
defectu devotio h. a. i. M. go S. De proit
remissione pena n. sequi virtus sacrificii, s.
devotio h. a., ut proin si tota pena n.
dimittat, id n. proveniat ex defectu sa-
crificii, s. ex defectu devotio et devotio
tu. offerentis, tu. eoru pro quibz offerz, ut antea
Dr. dicit.

Suadet 2.º quia si valor sacrificii mensuraz
l. ex ipsa eius sufficiat, l. ex quantitate possibilis
devotio et merito subti. sive offerentis, sive
eius pro quo offerz, sequerz qd n. dret pro uno
offerri nisi unu sacrificiu, imo Am. qd pro
actu remissione pena. templis et ex-
piatione efficacis p. h. ubi generz h. n.
sufficiunt oblatio unig. Am. sacrificii
et sic frustra multiplicarz sacrificiu

in Eulia, sicut em priori ste dictu e qtm ¹⁶²
ad sufficiat hoc sacrificiu e infiniti valoris,
ita, ut in actu p. fit sufficiens pro oibus
peccis et penis totius mundi, si qd ista etm
actus applicas corresponderet istiq sufficiat
hoc uno sacrificio actus satisfieri potest
pro totius mundi peccis et penis, qd
n solum e qtra quem fidelium existimarem
s etm qtra unissem Eulia praxin, qe iubet
in memento Missae dtonari, pro qibz hoc sacri-
ficiu sacerdos intendat offerri, qd male fuerit
si pro qibzq et itaq offerre, singulis tñ tñm
valeret, qtm valeret si pro uno tñm oblatu eed,
qa rone em alii fideles excluderent à tñ sa-
crificii participare. plura huicni absurda se-
cutura facile qfideranti patebit, ut qd n eet
raro ut pro uno v. g. defuncto tñm, aut pro
una necessitate tñm p Missa offera, aut ut pro
eigmi plures offerat, cum si sacerdos inten-
deret seel offerre sacrificiu pro oibz de-
functis et totius mundi necessitatibz et sic
offerret ex vi sacrificii qiq, tñm effectum

sortibus, et sic ac qm augetur, si sacerdos
pro singulis in singulari missa obtulisset.
m. eisdem sylmi. hinc ex eo, qd tum
offerunt, qd meriti. hinc etiam illi pro quibus offerunt
sacrificia sunt hoies pari, et neuter ex
illis, sit infinita dignitas.

221. Nec dicas proplem offerentiae esse hinc unum
merita sit valoris infiniti. Dico enim
et si merita Christi sint valoris infiniti
qtm ad sufficiam, et sic applicam, ut hinc sit
infinitudine coruip sit unum meritu
et deuotem offerentis, et eiq pro quo of-
ferunt, Chy am defecto nil amplius meriti
ubiqte positi contra statum meriti, appli-
cant qd merita Christi sit unum meritu
sacrificantis hois, aut eiq pro quo offerunt,
ut ait S. D. supra relaty, ut adeo merita
Christi sint obta nante qd applicat hois, ita, ut
Chy stonant certu gradu efficacie suu
meritu pro quouis sacrificio dandu, et

163
a suis sacerdotibus fidelibus suis applicandum
quod in gradu efficacia augetur proet ex de-
votione offerentis, sive eorum pro quibus sacri-
ficium offert. Sed si queratur, unde nam
proben Christum talem gradu efficacia
cuius sacrificio donatur? R. ne imprimis
huius vincere praxin Galie, quae eo ipso
quod plura sacrificia pro una eademque re-
cepisse pro liberare v.g. unum eorumque
mortui offert, iudicat valore sacrificii
sui ad applicationem esse finitum, non infinitum,
et sicut eo ipso quod offert sacrificium pro
donatur, quorum nomina exprimit, iudicat
non sufficere pro liberare omnium unum sacrificium,
adeoque nec pro pluribus etiam, quoniam pro uno,
quae salvari aliter non potest, nisi dicatur Christum
donatur certe gradu efficaciae suorum
meritorum pro quovis sacrificio a sacerdotibus
applicandum fidelibus. 2. ad hoc dicendum
urgenter tenet J. Oriz supra cit. et omnia
evidenter id quod in 4. loco cit. a. 4. gla 2. in

argento p[ro]p[ri]a ad, ubi oia habent dicta
q[ui]scomat, sic dicit, melius e[st] plures invocare
q[ui]m unum; si q[ui]s suffragium pro multis facit
s[ed] non valeret singulis, ac si pro uno s[ed] non
fieret, Videt[ur] q[uo]d Eul[ia] n[on] dicit instituisse,
ut pro aliquo singulis missa l[icet] oratio fieret,
s[ed] q[uo]d s[ed] dicere pro oib[us] fidelib[us] defunctis,
q[uo]d p[otes]t esse falsum; praeterea suffragia h[ab]ent
finita[rum] efficaciam; q[uo]d distributa in multos
minus prode[re] singulis, q[ui]m prode[re]t, si fieret
pro uno s[ed] non. i. S. D.

3. suadet q[ui]a:
si ea sacrosancta Missa n[on] h[ab]et d[omi]natum, s[ed] in-
finitu[m] effectum ex q[ui]e q[ui]ratur, n[on] est ratio ut
sapis in Eul[ia] hoc S. Sacrosanctum agere, et ideo
q[ui]nquens erat, ut D[omi]n[us] volens q[ui]otidie fre-
quentari ab Eul[ia] hoc S. Mysterium, illi
d[omi]natum tribueret effectum a[ut]em efficaciam
q[ui]scomat sic fidelis populus ad eius frequen-
tationem excitare.

222. Notandum e[st] q[uo]d h[uius] dicta p[ro]mittit
procedant de effectu expiatorio, seu sat-
isfactionis pro peccatis ex q[ui]e q[ui]ratur, q[ui]m vis, ut

adverbit Laym: hic c. i. n. i. a. suo mdo locum
etm heat in fronte impetratio proveniente
ex sacrificiis: sicut em Eulice praxi et qpe-
tudine hz, qd pro aliqua graa impetranda
n unus tm s' saepius plura sacrificia
offerant, post qe tande id qd imploramus
obtinem, et hinc e' qd n' eq, integram
impetrem, et difficile ac facilem, qd magnu
indiciu e' fructu uno sacrificio applicatu sape
sufficere atq, ad beneficium imploratu obli-
nendu, pape n' sufficere, s' nos qd s' unu
n' possumus multiplicatu obtinere prostere.
Nota etm qia sm dicta n' tm valet sin-
gulis sacrificiis oblatu pro pluribz, qtm si
singulis singula sacrificia applicaren, nemi-
nem pce satisfacere uno sacrificio pluribz
sacrificiis singillatim petentibz, aut hoc
sine stipendiu dantibz, aut qibz singula sa-
crificia promissu, ut hodie etm aligi Tho-
mista docent, et ideo in praxi si quis
obligatoe pro uno celebrandi heat, et libente

etm alteriq cuiqdam meminisset, n me-
lij faciet, qm si poplam in thise dirigat
ad satisfaciendu obligati sui circa tale
et talem psona, postea vero roget Dnu
meminerit etm horu et horu, in qm
sua popli in thise et obligati id adobe
ubi saltem ex affectu charitatis et opere
operantis eiqmudi multa prodece potest
ante obligati sui exsolvenda illis prodece
n valeat.

223. Notande etm qd in apert: dicit: excipio si
plures etm forent offerentes: in em valor
sacrificii fit qd ad sufficiat ex = et in thise
in actu 1. infinity in actu 2. finite ap-
plicandi q offerentes, ubi plures erunt
offerentes, etm multiplicati, valor sacrificii
fm ad eam efficaciam, hoc in discrimine, qd si
offerentes sint sicut sacrificantes ut qtingit
in Thomisti ordinariis, ubi Thomista sicut
cu ordinante qsecrunt p ta fructu ex opere
qcto, tal qm ex opere operantis multiplice, et

adeo unius hominis et minus quam ipsi ordinanti
 pro gremio, et saltem maneat in applicandi
 fructu sacrificii eiusdem etiam ex opere grato
 proveniente unius velitis, dum contra alios of-
 ferentes et sacrificantes, et assistentes Missae
 ministrantes, alique pro proliore sentiam
 ex sua oblatione et aspirant in applicandi
 alius fructu sacrificii ex opere grato pro-
 veniente, si tamen eum quem sacrificium ex opere
 operantur, et quem accipiunt ex applicacione
 sacrificantis: illi enim prius esse videtur
 fructu sacrificii ex opere grato proveniente
 dispensare, cuius prius est sacrificare,
 hoc autem et post Chrofolig sacerdotis,
 si tamen fungitur legatione Ecclesie seu privato
 ministerio, ut mox dicemus, quo etiam solig
 sacerdotis et hunc fructu dispensare, non
 circumstantium. Obiter difficultas non est, nisi forte
 ex ipso illo D. Hieronimi relati in Canone
 in mediocritate dist. 5. de Consecr. ubi dicit:
 ut pro 100. defectorum animabus psalmus et
 missa dicatur, nihil minus, et qui si pro unoquoque

hel, d'ac
 ioe dirigat
 iura tate
 ogel d'ru
 in g'ra
 id d'ob
 l'ore
 roel d'ro
 i'proce
 xcepto si
 em vales
 i'nt'p'ic
 ite ap-
 rent
 sac'fici
 unius q' si
 g'ringit
 to p'ul
 ex que
 p'p'ic' et

dicere accipit p p ad hoc Adal. D. Donau.
in 4. d. 45. q. 3. sub litt. F. n. 35. Dicende
q^d Hieronymus fuit p^{er} ex adiunctis loq^u
q^uo ad merita facientis, n^{on} q^uo ad utilite
eig pro 90 fil. ita ille. Nos am loq^umur
q^uo ad utilite eig pro 90 fil facile q^uo
dentes sacerdotem sacrificantem sibi n^{on} ming
accipere si pro 100. offerat, f^{er} q^uo si pro
uno tm offerat. S. 4. pro q^uo et a q^uo sac^{er}
dote offerri p^{er}it ad d^um

Sect. IV.
Pro quibus, et a quibus Sacrificiū
Missæ offerri possit, ac debeat?

274. Certum de fide ministrū s. Missæ sacrificiū
q^uo ad valore ee solū et oem sacerdote
legitimē ordinatū, etm irregularem
Hæreticū, excommunicatū, suspensū, de-
gradatū p hoc innuit Con: Frid: sep. 22.
cp. 1. et Can. 2. ubi ait: si q^uo dixerit, illis vobis
hoc facite in mea memoratōe, q^uo n^{on}
instituisse q^uos sacerdotes aut n^{on} ordinasse

166

ut ipsi, alijque sacerdotes offerrent corpus et
sanguine suu. Anal. sit. 1.^a abundanti suadē
ex dictis n.º 192. ubi ostendim inqum dogma
fidei tenendu esse ministrū efficiēte hoc
sacram Eucharie, esse solos sacerdotes legi-
time ordinator, atq; item e. minister
efficiens sacrami Eucharistie et sacrificii
Missae, ut hoc ex dictis in sola consecra-
centibus consistat, qop. Alteru autē qd ois sa-
cerdos legitime ordinatus potest ad validitate mi-
nister sacrificii sit, hū ex eo qd potestas
consecrandi sequi ad charactere sacerdotalem
seu ad ordinis sacram pte charactere indelēbili
impressu, unde sicut nulla potestas legitime
ordinatus auferre potest charactere sacerdotale
ita neq; sacrificandi valorem dicto cha-
ractere inibente; quois absq; oī dubio sit,
qd Ecclesia pro certis pēnis licentia sacrificandi sacer-
dotibus auferre potest, sicut etiam ante hoc licentia
ablata ē irregularib; suspensib; interditi;
hereticis p q; proin valide quidem consecrare
pot, p illicitē, ita ut quoties hoc facere pro-

sumant proter ponas à iure stabatas
mortale gmittant.

225. Notandum, quod sacerdos sacrificans 3° personam
gerit personam, sicut 1° Christi inquam summi sacer-
dotis et populi sacrificantis, neque enim sacer-
dos suo nomine dicit hoc est corpus meum, sed nomine
Christi, alias enim in Christi, sed pro corpore sub
speciebus poneret, unde Tridentinus ait: 2° ait:
idem nunc offerens sacerdotum ministerio, qui
seipsum tunc in cruce obtulit sola offerendi
ratio diversa. 2° gerit personam Ecclesie
cuius legatione fungitur, ut ipse nomine eius et
Deo cultus deus offerat, et pro eius necessi-
tatis in Deum, et fideles mediator eni-
tat, in cuius manu etiam fideles Deo sa-
crificium exhibent, unde sacerdos in Me-
mento dicit: et omnia circumstantia pro quibus
tibi offerimus. l. qui tibi offerunt pro fideles
am. 3° 3° sacerdotem sacrificium offerre
potest sicut gerit sine omni exproba se
eateng, quod sunt membra Ecclesie cuius le-

gae publica in hoc officio sacerdos fun-
 gi. 2.º q. apistia, qua licet Misa inest
 Ministrant p. 3.º largiendo stipendium aut
 vidual ut pro eis sacerdos sacrificium offerat,
 3.º agit sacerdos p. dona p.ria et p.riata,
 ut ipse p. dilectione et charitate Deo com-
 mendet in sacrificio q. q. mendator h. v. v. v.
 et q. d. n. solum in memto ubi fructus q. p. l. i-
 casis impetratis et satisfactoris q. licare
 p. t. u. i. v. o. l. e. t, p. s. t. m. q. t. m. e. x. q. u. e. o. p. o. r. t. i.
 in publicis orationibus et tota sacrificii actione
 cogit em q. d. talis oras et oblas p. p.ria
 actio sacerdotis, plena d. e. i. g. d. r. i. u. m. u. n. d. e.
 et fructus ex ipsis dispensare p. t. u. i. v. e. l. l.

Nota 2.º. fructus sacrificii alii ee. ex q. u. e. o. p. o. r. t. o. 226.
 q. i. s. u. l. t. d. q. ex valore ipsis sacrificii, et n. p. ordine
 ad p. r. o. b. i. t. e. m. i. n. i. s. t. r. i. a. l. i. u. m. ex o. p. e. o. p. o. r. t. i. s. q. i.
 g. f. e. r. i. i. n. t. u. i. t. u. b. o. n. i. t. i. s. e. t. s. a. n. c. t. i. s. t. i. m. i. n. i. s. t. r. i. s. a.
 c. t. i. c. a. n. t. i. s. u. t. e. r. q. f. r. u. c. t. u. s. p. r. i. e. ex q. u. e. o. p. o. r. t. o. s. i. v. e.
 ex q. u. e. o. p. o. r. t. i. s. d. i. v. i. d. i. i. n. s. a. t. i. s. f. i. c. i. o. r. i. u. m. e. t. i. m. p. e. t. r. a. t. o. r. i. u. m.
 f. r. u. c. t. u. s. s. a. t. i. s. f. i. c. i. o. r. i. u. m. e. t. r. e. a. i. p. i. o. p. e. n. a. t. e. m. p. o. r. a. l. i. s.

Habetur
 as Splen
 t. m. i. f. a. c. t.
 q. e. m. p. u. s.
 a. u. d. p. r. o. i. e.
 q. q. s. e. b.
 p. q. 2. a. u. t.
 f. e. r. i. o. q.
 o. p. e. r. e. n. d. i.
 a. e. u. l. i. a.
 e. i. g. i. t.
 i. g. n. e. s. s. i.
 t. o. t. e. a. u. s.
 D. e. o. s. a.
 i. n. M. a.
 p. r. o. q. u. i. b. u. s.
 f. i. d. e. l. e. s.
 i. n. o. f. f. e. r. e.
 h. a. v. e. l. l. e.
 o. u. i. g. l. e.

peti, qd ad usura remissio dicitur: Impetratorij
est, impetratio boni spiritualis v.g. castitatis, humi-
litas, obedientia, Item bonum temporali v.g. sanitas
corpis, serenitas aëris, fructus frugum abundans,
Victoria contra hostes. Ceterum ex prioribus
est, apertum, qd sicut hoc si sacrificium equivaleat
omnibus aliis sacrificiis, adeoque et latenter
sicut dicitur nra sollicitudo et dicitur eminentia
protestiva, Evocatio, seu Laudis et gra-
tularum actio pro beneficiis à DEO sive
nobis sive alteri datis: punitorium propter
delicta nra, et impetratorium novam gratiam
de quo duplici fructu antea, ita etiam à sacer-
dote offerri potest in gratiam dicitur excellentia, et
nra sollicitudo, item in gratiam actio pro bene-
ficiis tu nobis tu alteri exhibitis, ite ad
impetratorem novam gratiam, et in expiationem
peccati. His notatis

227. Tangam certum proponendum est pro beatis et donatis
nō offerri hoc sacrificium ut impetratorium punito-
riam est, in inferno enim nulla est redemptio,

168
in caelis am nulla indigia, si ois felicitatis
finalis possessio, adeoq, nec opus nec prodes
sive damnatis sive beatis aliqd sacrificium
prie expiatoriu l. impetratoriu. Dico
ta prie impetroria, in quibus em beati glo-
ria extensive augere possumus eandem, quoniam
maior eorum veneratio et honor in terris ha-
beat, dici potest, quod etiam beatis fructus impetratoris
applicari valet: sicut haec gloria apud homines
ipsis etiam et extensa, nec intra felicitatem
et bonum eorum auget, quia potius redundat in
bonum nostrum in quibus nobis fiducia in sancti
auxilia promouemus, ita a recte deus prie
legendo sanctis fructus impetratoris applicari:
ipsis ta potest hoc sacrificium applicari in quibus
et latrentibus, et excommunicatis, et tamen ita quod
in beatis finaliter consistemus, sicut in quibus gloria
beati et beneficia a Deo ipsis donata Deo
in angustiis referimus, et hoc est quod S. Eulie facit
suggerit fideles facere hortari, dum celebrat
memorias Martyrum aliorumque sancti, unde
recte S. Aug: in Joan: Tract: 84. ait: Non sic

Sanctos commemoramus, quemadmodum alios, qui in
pace requiescunt, ut etiam pro eis oremus,
sed magis ut orent ipsi pro nobis. ita illi.
In hunc ergo Deo in honore huiusmodi sacrificii
offerimus in gratiam Deo pro donis et
gloria tali sancto datis gratias agimus,
unde sacrificia in gloria sancti celebra-
ta sunt sacrificia laudis seu Eucharistica
et etiam catroctica, interim in talibus sa-
crificiis ipsi etiam sancti honorantur, cum em-
nem sit maior sancti gloria et delectatio,
quam Dei glorificatio, de qua Deo pro donis
et gloria sancti gratias et sacrificia agi-
mus, quodammodo ipsa sancti laude promo-
vemus et gloria augemus, unde habes quod
dicas haereticis, si, quia in sancti solennitibus
sacrificia in honore eorum offerimus, di-
cunt: nos sanctos deo honore honorare,
nempe sanctos Deo colimus, nec in sanctum
honore sistimus, sed sicut monuit propheta DEUS

169
in sanctis suis honoramus. Jam quoties
pro oib; sive vivis sive defunctis quot me-
moriam S. Eulie in missa facit illud sub me-
mento vivu, horu vero sub memento mor-
tuu sacerdos sacrificiu missa applicare
potest qm ad fructu impetratoriu et expia-
toriu.

Aperit: 1. Sacerdos qm gerit persona Chri 228.
valide applicare et offerre potest missa sa-
crificiu pro oib; et singulis viventib; ta-
parvulis qm adultis, tal infidelib; qm fi-
delib; tal excommunicatib; qm n excommunicatib;. Ita
Laym. hic l. 5. r. 5. c. 2. n. 6. et Tabio
et qia sacrificiu altaris est factu qd da me-
moriale sacrificii crucis, eande hostia est
eundem offerens propter offerente, sicut Chri
atq; Chri sacrificii crucis pagens sicut
ipsum obtulit pro oib; oino viventib; pro ipis
etm suis crucifixorib; Unde etm Aplg 1.
ad Timot. 2. ad: offerro s. oiu fieri offe-

oraes, oraoes, postulas, gratia actio-
nes pro oibz hoibz, unq em DEUS, unq
et mater DEI et hinc hoc Aug NEDS
qi dedit redemptioe seipsum pro oibz p: 90
fuit sacerdos qm agit psona Chri sacri-
ficii fructu, nunc impetratoris, qm fuit
ad vera fidem ad iugem penitentia, ad sin-
cerae Eccliae obedientiam, ad virtutem venutur
pveniant, redeant p pro oibz et singulis
viventibz, sive fidelibz, sive infidelibz p
valide applicare pot. Dixi am valides:
ia em sacrficiu missae fit publicu mi-
nisteriu in Ecclia utilitem praecipue
institutu, si iure Ecclia suis sacerdotibz
prohibere pot, ne certis psonis ppter gravitatem
eoru pta inobediam p fructu huius sa-
crificii applicent, cui prohiberi sacerdotibz
parere debet, ita ut qtraveniente, tunc filii
inobedia graves pvenit, et si valide ap-
plicent; quibz am prohibitu fit applicare
mox quoscunq.

170
Aperitio 2. Sacerdos q̄s̄q̄ gerit p̄sonam ministri 229.
Eulie fructu sacrificii valide et licite ap-
plicare p̄ pro oibz et singulis q̄zatis vivis
et defunctis q̄ndic membra Eulie s̄t five
militantis five purgantis. Probris etm et
satis dubia ac in p̄taxi à Doct̄is usitata
sentis et sacerdotem etm q̄a ministru Eulie
post Conci: ḡstantiensē p̄ce valide et licite
offerre sacrificiu missae pro hereticis toleratis
aliisq̄ excommunicatis n' vitandis, ite pro cathe-
gumenis paganis et Judaeis, saltem p̄ modum
deprecationis ad Chr̄m, et ad Christianā fidem
q̄vertant, n' am pro hereticis n' toleratis
aliisq̄ excommunicatis vitandis q̄ s̄t nominatim
denuntiati et clerici p̄sposores, ita hodie
quinos cum Laym. et aliis. Generalis
am tas e' q̄a sacrificiu missae e' quodam
repetitio sacrificii cruenti seu vivis sola
offerendi rase divorsa et s̄q̄z dictu,
et ides etm ut minister Eulie public

ut pro oibz iis hoc sacrificium valide
et licite offerri, pro quibz potest offerri
ut gerens personam Christi excepto ubi Ec-
clesia hoc expresse prohibet, atq; Euliam
hoc non prohibet fieri, nisi pro hereticis
et excommunicatis, vel toleratis, seu vitandis,

230. ^{909.} Hoc dicitur olei Missa in duas partes
fuisse divisa, quae 1. usq; ad Canonem
dicebat Missa calquemeni quia tunc usq;
tunc in Euliam mittebant, calquemeni, altera
vero pars à Canone vocabatur Missa fide-
lium, tunc enim calquemeni exire iis
soli fideles manere mittebant, atq;
non alia vase videtur abire iis cal-
quemeni, quoniam quia credebatur ipsos utpote non
operarios fructu sacrificii percipere non poterant.
2. Excommunicatos et seclusos membris
putridi à corpore fidelium et privos sepsa-
tium Euliam, atq; oes hereticos et schismaticos

171
excommunicati tolerati sint, In adhuc excommunicati
sunt, extra officias Missae et suffragium
quae Eulie et eadem, non licet, quod non potest
pro iis offerri. l. applicari missa.

Go. Aug. de orig. a. i. c. g. aut. q. s. offerat
corp. Chri nisi pro iis q. s. membra Chri?
atq. Judaei, pagani s. n. s. membra Chri,
q. s. n. s. offerati. q. s.

Q. ad 1. Catechizandos n. ideo abire iussos sub 23.
Canonis initium, q. s. pro iis hoc s. sacrificium
offerri n. potest, s. q. s. reu. sufficienter
instructi iudicaban, ad credendum maxime
illo sacrificii mysterium, unde facile
in illo errare possent, ideo q. s. Eulie
ipsis providere volens, eos sub canonis
initium ab Eulie exire iussit.

Ad 2. dico excommunicatos utiq. se se
clusioe membri putridi a corpore si-
delium et privasem suffragium quinque
atq. hoc sacrificium et privas a vete. Eulie

merfura, et ideo unq. altero amplig
abfina di. bulia am in Con. Conftan:
in Extravi: ad evitaudas: pht plurima
mala iurgia et lites evitaudas gceffit
cu hereticis toleratis libere euerutu
fue in civilibz fue in pualibz, Dumda
hoc n fit unu ex figuris hereticis pra
vitiis pteftivis, unde in ura patria
pafim p mittun hereticis faufio mifa
inree, qmvis excommunicati fint, adeo q
hoc de iure p mitti n poet. In eo am
cafu qo ad inflaa hereticis tolerati mifa
pro ifig falute aut neceffitibz offerz,
hereticis fidei catholica quricat, n
vero faerdos hereticis praviti, ut qo
hoc aliunde cedat in affirmatõe S. Eulio
et favore faerdotis fic applicare va
lentis, nec certa raa prohibiois hez,
pro fic excommunicatis mifa offerri pt et
mxime qda fi diriga ad ifp' gveffioe

etm qm sacerdos agit ministru publicu 112
Eclie, publice da nominare n' d' exuni-
cati l. hereticu in oracibz, ne forte
fondatu quid fideles caet. Et hoc pro-
cedunt de exunicato tolerato, alii em eijs
qd ab Eclia n' toleran, si beneficio p'ali
et qm suffragio p'ivan, qale p'cipue
e' missa sacrificiu unde p'ocul' debito
graviter p'uat q' pro n' tolerato pu-
blice sacrificiu offert, an am p'ivatis
pro tali suffragiu dicere, p'it, dica, postea.
Hic am nota, qd qm sacerdos n' tolerato
sacrificiu applicans, mort' l'ct' p'uat, si
id sicutu faciat, in valide offerat q' ad
fructu qem h' ex instituce. Chy sum
q'ia Chy Dny id instituit pro oibz, in
q'ia Eclia dictu fructu imp'ere n' p'it, neq'
em ab Eclia p'endet, s' p'it ex instituce
ministri cui soli Chy totu q'misit p'
ad 3. dies, q' illu Augustini dictu int'pretz

o am lig
Costru:
alissima
as gupit
exerciti
Dumio
lice pa.
patria
lio missa
adesq'
h'ec am
rah missa
p'p'ery,
cat, n'
u' go
Eclie
care va.
is heq'
ni p'it et
p'p'ery

genere fiet qd pro nequie offerat nisi
pro eo qd est membru Chri. l. actu l. pro,
alibi am dictu e' oes pda viatores
ee membra Chri saltem pro. Val
dico 2. S. Augustinu loqit de effectu sat
factiois ex opere operato qd n' procedit
in graa qstitutis n' am de effectu im
petratiois variu auxiliu' graa qd by
ad iustificase disponi pnt.

232. Apert: 3. Sacerdos qd privaty offerens pt
valide et licite sacrificiu offerre pro
qibzq; exquirat; etn n' toleratis qtm ad
fructu impetratoriu et etn. sacrificium,
si aliunde defectu n' fuerit. Ita cum
Sylvestro ex quib' saym. et ali'. Cas e'
tum qia Eulia n' prohibet et fortassis
neq; prohibere pt privata charitis offi
cia exhibere ei qem qis proximu pnt
in via salutis adhuc n' qndiu am

qis in hac vita degit, tandem proemus
 erit via salutis q' alibi dicta, neq' pri-
 vata illa missa applicas obtinet alia
 rasonem nisi privati charitatis officii: q'p
 tu' etm q'ia illa actio e' propria sacerdotis,
 proin ab ipso dirigenda ut voluerit,
 tu' etm q'ia Eulia n' privat exnicator
 privatis, s' t'm publicis suffragiis, illa
 am applicas privata n' e' publica: q'p
 Dix' am sacerdos privat' offerens
 q' t'ng l' sola mente applicat,
 l' vobis suis sine oraoe ab
 Eulia usitata, q' maxime
 g' t'ngit sub memento,
 sub q' p'oin etiam
 n' toleratoru me-
 minisse ut, q'ia
 memento n' e'
 orao Eulia,

si l. verbalis, l. mentalis applicatio
sacerdotis privati, et hoc etiam extendi
ad alia suffragia et pias preces,
quas excommunicati preces possumus, dum
ad Euliam orationes ad hoc assumamus.

233. Apert: f. Ut sacerdos fructus ap-
plicet fructu suo fructu applicas et
fieri l. ante missam l. certe in ipsa missa
ante summum, ita, ut si tunc applica-
tionem facere omiserit, l. fecerit ab-
solute incapax, fructus ille de-
volvatur in thesaurum Eulie: ipsa
autem applicas sufficit, si virtute
imò etiam si hinc fuerit
id est solute preterita
si non retractata,
vitiosa est illa
applicas, quia fit
sub conditione

174
quingentesima futura. ita quis. Eas ipse
via sacrificii operam de ipso fructu e,
et eodem pro applicatione sacrificantis:
si ergo sacrificans nec antea nec de ipso
agere fructu sacrificii applicavit, sequens e,
quod fructus ille neutri donante adveniat
quia totum sacrificium ipsum ratione sui ad minus
operam quam si alicui applicatum fuisset
legi quod cedat in utile totius Ecclesie
pro qua sacerdos orat, adeoque in the-
saurum eius. Eadem ratio etiam militat,
si applicatio facta fuit absolute incapax
v. g. damnato, nec altera secundaria in thio
grata fuerit, ut si tibi tali prodece
non proest, alteri tamen l. illi prodece
Quid am huius in thio sufficiat ratio quia
applicatio fructus sacrificii a sacerdote facta
est et si ad donantis et sequitur quod donante
v. g. dono tibi fructus hodierni sacrificii,

si pro labore et ministerio stipendium
dederis, alueris atque donas mone
quoniam data pro suo forti effectu,
si quitio purificata nec ipsa donatio
in illis fuerit revocata, ut adeo sine
sufficiat ad illa vitia l. promissio illis.
Sicut ergo in applicacione fructus sacri
misterii sufficit applicacione habere pro
proxi si tunc promittis, te applica
tionem sacri misterii celebranda pro
xima pro hoc l. illa, si illa dicitur gra
tia in illis n. feceris, nec hodie facta
revocaris valide et applicasti, et obli
gationem tuam solvisti. Lao 3. p. 11. d.
quod applicacione sub quod dicitur contingenter futura sit
vitiosa, quia n. e. in potestate sacerdotis
suspendere fructum sacri misterii, sicut neque in ipsius
potestate e. suspendere fructum sacri misterii, citatur
desuper n. solus institutio Clementis 8. ab Urbosa,

p. etm a Tamburino decreto S. Gregoris:
 unde reproba illa aliqui probris, qd offerunt
 sacrificiis pro iis qd probris stitendū datur
 et hi tales ex quibz nullatenus salfaciant
 sic anticipando sacrificiū. quibz etm reuicij
 illa applicas offeram pro eo qd ex presen-
 tibz hodie et meritorij, nauigaturq in
 hanc aut illa dignitate eligendū qd
 em DEUS opera, sacrificiū fructu sui
 applicatōe sacerdotis, si sacerdos appli-
 carit sub eijm qd ioc qd iugentis futura
 palam et qd nānet sacrificiū fructu
 futurū, qd nāet licite, dicitur sub qd ioc
 qd iugentis futura, hoc intelligit, si illd
 futurū alteriq petenti, in intioe v. g.
 dicitur nōm fuerit, unde si quis sacerdoti
 diceret hodie nauigabo te pro mea intioe
 sacrificiū applica, nō solū valide p. etm
 licite applicabit pro eo, qd ista qd ioc n.

h. i. d. i. u.
 s. m. a. n. e.
 e. f. e. r. u. m.
 d. o. n. a. t. i. o.
 s. o. i. s.
 i. n. i. o. t. i. s.
 h. o. s. t. i. a.
 p. p. e. r. a. t. i. o.
 a. p. p. l. i. c. a.
 a. n. d. p. r. o.
 d. i. c. t. a. o. p. t. a.
 d. i. e. f. a. c. t. a.
 o. b. l. i. g. a.
 3. p. i. e.
 t. u. r. a. s. i. t.
 e. r. d. o. t. i. s.
 r. e. q. i. s. i. t.
 m. i. c. i. t. a. t. e.
 s. a. b. s. o. l. u. t. i. o.

amplius plenè pendet. Et hæc videntur
etiam intelligenda quæ ad fructu sacrificii,
nam impetravis, unde validè offerri
sacrificiū pro implorando auxilio in
negotio etiam etiam contingente futuro v. g.
pro Casari obtinenda victoria gratia
Turcas, pro felici parte imperatrici;
res est, va licet nemo potest falsare
pro deo n' gratia, tu pro et implorari
auxiliū pro deo n' gratia hendo l. s. de
fructu sacrificii et aliis adhuc residuis.

REG. V.
De fructu sacrificii, et aliis
adhuc ~~de~~ residuis.

234. Fructus sacrificii generaliter potest dividi in merè
extrinsecum et intrinsecum et mixtum, pro merè
extrinsecum inter alios stipendium à fidelibus oblatum
sacerdotibus, ut ipsi sacrificii fructum appli-
cent: circa quod stipendium certum est, quod dicitur

176
licite accipia; dignam etiam operarii mer-
cedem sua Levit: 10. et qd altari servit
cum altari participet i. Cor: 9. et huc hoc
gnis Ecclesie praxis legit à Profibus exa-
minata et quipa; in advertendum est.
qd hoc stipendium ad da, nec accipi pot
immo pro sacrosanctis, hoc enim foret si-
moniacum, fructus enim sacrosancti est res plane
divina et spiritalis, effluens sine simonia ad
incomparabilem pretio temporali, sed da, et
accipi debet pro ministerio et subsidio sus-
tentationis ipsius ministerii sive labor
sustentationis pretio estimabile, et ideo
illo mensurabile. 2. Non debet plura enigi, qm
l. lege Episcopali l. quetdane l. prudente virorum
iudicio statutum est nisi forte speciales circum-
stantiae inveniuntur v.g. eundem esse ad Ecclesiam
Congregata officium esse cantandum horarum
cantu litterarum, vigilis celebrandum, ubi
pro extremae laboris spealis taabete aliquid

amplius peti potest, sicut enim dignus est operarius
mercede sua, ita qui amplius operatur om-
pliori dignus est mercede de eo ergo li-
cite petere potest. Est stipen-
dium hoc l. summu, l. infimu, l. mediu,
summu est 30. cruigeri, mediu viginti q.
infimu viginti: si ultra hoc exigi
sine rationabili causa iniustitia gmitti exi-
gendo ultra legitimam taxam: si in
liberalitate alicui plus offerat, illud sine oi-
nino auisere potest, si vero ipse sacerdos
minus auiserit, puta 14. cruigeros, in totu
sacrificiu illi applicare tenet, a quo stipen-
dium auerit, nisi expressè aliter cu pe-
tente convenierit.

235. Tertio adverte saltem sacerdotu stipen-
dium auerentem ex iniustitia teneri ad offe-
rendu sacrificiu sine intentione peccatis, in
quam in Deo gratia relictio dicitur, ex hoc
enim sine stipendio ipsi datur.

4.º In que Dni sentia eu etm teneri
sacrificiu offerre eo loco et altari, et tale
missa, qd loco p stipendiu dans, petierit
nisi raabilis caa excuset, neq etm diu
differenda e missa petita, et putant Dns
noblem dilacionem pce ee mortalem mune
si sine raabili caa fiat, eo qd vergere
pot in grave damnu. illu, pro qibz missa
applicanda e.

5.º Non ee licitu sub gravi lesa sti-
pendia auipere pro una missa, etm
ea intioe qd velit alteri applicare
fructu fealium alias ipsi sacrificanti
proventuru, qd damnavit Alexand 7.
prohibens sequente porem ord: 8. Appli-
cabi stipendiu p sacerdos pro eadem
missa licite auipere applicando petenti
partem etm fealium fructu, ipsi met cele-
branti correspondente, idq post decretu
Urbani 8. Ita pro.

6. Sicut ab eodem Alexandro dam-
nata est illa praxin, q. aliqui spen-
dio pingiori sibi oblato id detrahunt
q. solito stipendio amplius e, et al-
teri sacerdoti dantes solidu stipen-
dium in illa obligationem suam transfe-
rent, et id q. amplius e sibi retinent
nullo em titulo tales sibi retinere put
id q. amplius e, neq. em alio titulo pin-
gior stipendium datur e, qm liberalitate
ong sacerdotis remunerando, qd onus
tales n. sustinent, s. in alteru transfun-
dunt, et ideo tales eigni sacerdotem
defraudant, et ad restitutionem tenent: pro
damnata ord: q. sic sonat: post decretum
Urbani p. sacerdos, cui missa celebranda
traditur, q. aliu satisfacere collato
illi minori pretio, alia pte stipendii
sibi retenta. Videntur in hac p. o. e.

178
n' includi illi q' ex fundacionibz aliisque
titulis s.g. Eulie dotanda auogendi bene-
ficii p' datus p'rogij stipendiu' sibi s'm
q' eminet, retinent dato alteri sacer-
doti iusto stipendio, esto minore, e' dem
eig'm dantiu' v'len finis, sicut sacrosan-
ctissime pro se legendu' et amplias bene-
ficii, dotatio Eulie, et igit' dato pro
Missis iusto stipendio alteru' qd' amplius
e' licite sibi seruari p't ex altero titulo.
hoc de fructu extrinsec. sacrosan.

Fructum sacrosancti mese intrinseci. cum 236.
intago, q'm sacrosanctum ex se ipso seu que
operato operi; fructus am ipse, si sacrosanctum
in ordine ad Deum spectare, e' supremi
honor et gratiam actis Deo exhibita
et iste fructus seu et recte dicitur sacrosanctum
effectus s'p' infallibilis atq' inde procedit
a sacrosanctis, qd' ob infinita bonitate digni-

late offerentis propter nempe Christi
n' ee gratia in aspectu Dei. si vero
fideret sacrificium qd ad nos, fructus
eius ex opere puto e' multiplex, na
1. inde auxilium remissionis p'nt' mor-
taliu' et venialiu', n' p' d'c' ind'c',
p' m'de s'm et indirecte, ut h' ex Trid.
sess. 22. c. 2. ubi ait: huius q'p' obla-
tionis Inq' gratia et donu' penitentie
quodens crimina et peccata e'm
ingentia dimittit. i. Con. Ex q'o Pres-
quiti inferunt huius sacrificii obla-
tionem peccata dimitti, q'nt' intuitu et
vigore huius sacrificii DEUS peccatorib' lar-
git varia a'ilia auxilia q'ib' ad me-
liore' fruem et d'nam penitentie ac
charitem inducunt, q'a charite et pe-
nitentie m'dante peccata s'u' mortalia s'u'
venialia dimittunt: u' q'o ind'c' r'one
sacrificii, p' r'one a'iliu' auxiliorum

f hoc sacrificium augere imde ad peni- 179
tiam et ipsa mediante in gratia et liberae
a peccatis traducimus.

2. Quia in
remissione peccata temporalis, quae peccatis quoad
culpam dimittis dicitur, sive hic, sive ibi,
et hic fructus ex eo provenit prout est
sacrorum, et quod imde ac infallibile,
quia ad remittendam penam temporalem
non est opus speciali quodam aut eius gratia auxi-
lio, sed solum ut merita Christi nobis imde ap-
plicentur, quorum intuitu Deus remittit pro
detractum gradum valoris penam temporalem,
si aliunde ille pro quo applicentur ultimum obierit
non ponat.

3. Continetur augmentum
gratiae sanctificantis: si ipse effectus iterum
non imde ex vi sacrificii, sed solum imde,
in quo fuit ex vi sacrificii alium quodam,
varia auxilia auctoria ad penitentiam,
charitate maiore productis in gratia sive
1. sive 2. pro a sacrificiis et sacrificiis,

quia In q. sacrosancti DEUS varia nobis
auxilia largij, quibz in gratia cooperari
possumus, ideo etiam iste effectus indirecti
sacrosancti attribui, sicut in infallibilis n.
e, quia hoc in subto cui applicat, dicitur
posse n. e, gratia enim vocanti seipsum re-
sistimus.

4°. q. hoc sacrosancti
dant nobis diversa bona sive spiritalia
sive temporalia, nec a vitas bono op-
positum malorum, qd nobis potest obvenire
l. immedie ex sacrosancti, si nimirum
ex vi ipsius nobis tale autem auxilium
datur, l. medie, si effectus impetratus sit ipsa
remissio peccatorum l. augmentum gratiae, quod ut
antea diximus n. immedie sicut in mandatis
autem auxiliis obtinemus, quod videmus
autem auxilia ex ipso sacrosancti, quod
impetratorum e. immedie obtinere pos-
sumus, quoniam nobis ad salutem sufficit.

180

Fructus sacrificii mixto, seu integro fructu 237.
ex opere quantis in sacrificii actione no-
bis provenientes sicut em supra dixi,
quod sacrificii fructus ex opere operato
sunt quod ad actum 2° et applicat ad certum
gradum donatus, ille, ipse, hoc gradus intendi
et augetur ex opere quantis tum
sacrificantis, tum illius pro quo offertur, si
sunt et quod ille tale sacrificium sicut
cum sacerdote offert, talis quo fructus
et a deo offertur et ipsa etiam
sacramentalis actio aliquatenus dependet et
participat et ideo ipsi mixto dicitur
et hoc modo ex opere sicut quantis in
sacrificio omnia illa obtinere possumus,
quae obtinemus ex opere operato, quod
non ita facilius, de quo sic augetur
a nostris meritis, illa vero quo ex opere
operato sortimur ex infinite efficaci

Dei passivo et merito obtinemus
et abstrahendo ab omni merito
et labore dummodo se bene obiciat
ponamus. Iste fructus aliter dividitur
in meritum, satisfactorium et impetrativum.
meritorium est quod tunc ipse sacrificans, tunc episcopus
sacrificans si in statu gratiae fuerit sibi
ut mereri augmentum gratiae sanctificantis in
praesenti et gloriae in futuro, et iste ef-
fectus sicut dicitur ex gratia operantis nam ex gratia
operantis sicut gratia Dei, gratia enim sanctificante
directe ex gratia operantis caeterum sicut sacrificans
in sacrificiis, dicitur directe, priorum enim
dicitur et etiam ex gratia operantis indirecte per
sacrificium caeteri gratiae. Fructus sat-
factorius dicitur quod satisfactorius pro peccatis peccato gratia
culpa remittit dicitur, et iste effectus non solum pro-
venit ex gratia operantis, sed etiam ex gratia operantis
indirecte provenire potest, ut supra dicitur.
Fructus impetrativus est, quod tunc sacerdos tunc missae
assistens sibi varia auxilia impetrant, et

iste fructus item potest esse ex parte quantitate
partis sua devotionem, et etiam ex parte operis propter
ipsa merita Christi quae sunt sacrificium nobis applica-
tione, et ex quibus obtinemus quae sunt Dei ultimum
et nostra salute petimus. hoc de fructu sa-
crificii.

Ita etiam de ordine ad participantem praefato sa- 238.
crificii fructus quibus triplex portio assignatur
in quavis missa danda prout I. a. d. fructus ge-
neralis, altera specialis, B. fructus specialis.
Generalis est quod toti Ecclesiae omnibusque fidelibus
convenit, sacerdos enim non solum privatim esse
rens, sed etiam Ecclesiae publicus minister, in cuius
persona offert, et dicit quod tibi offerimus pro
omnibus catholicae fidei cultoribus pro quibus ob-
latione toti Ecclesiae omnibusque fidelibus sacrificii
fructum participat, quod fructus quia ad totam Ecclesiam
defluit, generalis quodlibet. Specialis est, quod
specialis sortitur, scilicet, pro quibus sacerdos specialiter
offert, et illi, qui una cum sacerdote illud offe-
runt assistentes et cooperantes in actione sacrificii,

hunc fructu aliqui ministeriale appellat,
distinguat alii, ~~seu~~ fealem dicunt, quem fortiter missa
assistentes et cooperantes, illi vero quem
obtinere illi pro vobis sacerdos offert
dicunt ministeriale, et hoc descriptio licen-
tioribus usitata est, quod proin quadruplem
partem distingunt. usitatio ista fructu tri-
partit, ut una nomine vocis fealis taliter
alio genitio 3. genitio fealem, quod
ille est, quem sacerdos celebrans ex quo
sacrificio sibi obtinet, et quovis si pro
seetipso celebrare voluerit, sibi prater
fructu hunc fealem etiam illi quod fealis
dij obtineat, sed ipse fealem ei ita prout
ut sicut notat Proter Tyrone p. 2. c. 4. §. 3.
n. 255. ipse obtineat, esto etiam de eo oino ut
cogitet, neque eum etiam fructu hunc, dum pro sibi
pendio accepto alteri missa applicat, alteri
applicare teneat, ut tenet quis, imo neque
applicare valide potest alteri, ut cum sacros
Lugo, Tamb, alii plerumque docent, cum quibus ego,

nec dubium, quoniam melioris sacerdotis missa
magis est fructuosa: alio modo in quibus oratio
in missa profertur à sacerdote in persona totius
Ecclesie, cuius sacerdos et minister, et
quidem ministerium etiam in personis manet,
sicut supra dictum de ministro Christi,
unde. Ita ad hoc est fructuosa. non solum
oratio sacerdotis personis in missa, sed etiam
omnes alie eius orationes quas facit in Ecclesiis
officiis in eorum personis Ecclesie, pro-
rationes eius privatae non sunt fructuosae sicut
illud. proverb. 28. qui declinat aurem suam non
audiat legem, oratio eius erit execrabilis
i. S. D. ad cuius mentem quis operabit bre-
viter dicens: missa mali sacerdotis est
operata et oblatio Ecclesie cuius legem
gerit sacerdos, non minus valere quam sacer-
dotis boni, in fructu sacrificii sic operantur
non dependeat à merito sacrificantis ministerii
sua meritis Christi et sanctitate Ecclesie: ex qua

vero granti sine dubio magis valere missa
 sacerdotis mali, pl^{us} sacerdotis boni fm. Et
 Alexandri Papa in Can: Jpsi sacerdotes l. q. i.
 quato digniores fuerint sacerdotes, tho famlij
 pro qibz clamant exaudiunt. Unde nimmerito
 laudant illi, qz scilicet iudicis temerarij
 libentij audiunt sacru sacerdotis boni, qm
 sacerdotis mali, sicut et illi qz stipendium
 pro faciendis sacro offerunt potij bonis
 sacerdotibz, qm malis. qua pro salute profata
 quostis sufficiunt.

Jam duo alia ex prioribz inferunt 1° scilicet
 maxima ee de gloriis fidelibz in ree 240.
 missa, in qua si in sacerdote offerant, et nisi
 sacerdos eoru oino n' memineroit, in fructu
 hunc qd sibi etm ex ore quato in t'm
 participet, ac si ipse solum missa apisteret,
 l. etm pro se a sacerdote offerri faceret,
 ino hunc fructu etm alteri applicare ut n'
 minq, qm alias suas satisfactioes, oratioes, sicut do-
 cet hanc loc. cit. d. 2. Unde etm amplij obtinet

q̄ siul profens in sacerdote Missa pro
qa stipendiu dederat audiat et offerat,
qm̄ si pro eo absente missa dicat, imo
melig faciunt, q̄ pro defunctis suis
familiaribz plures missas audiant, et
illas cu sacerdote offerunt, qm̄ si in es-
se abia una tm̄ l. altera missa pro eis
celebrari faciunt, qm̄ e ad fructum
impetravis, et si n̄ qm̄ ad fructu sat-
isfactois. At nota qd̄ dixi siul offerat,
si em sacrosancti n̄ offerent, ex q̄e q̄to
vix aliq̄ participaret, si neq̄ sacerdos eorū
meminisset, fructu em sacrosancti multiplici
soli multiplicatis oblaoribz, qd̄ si vero
in una oblaor q̄is plurium meminisset,
in illis portio illa specialis dividit, et q̄o
plures st eo ming accipiunt.

24i. Alteru e, qd̄ sacerdos q̄tra vltim et etm̄
expressu mandatu suū sysonu sacrosancti
alium applicans, et si q̄tra obedia p̄uenit,
valide in applicet, ita ut etm̄ pro stipendio

satisfariat, ut quis tenet gloria Diana p base
 qia n' e' alteris qm satisfactis applicare
 fructu satisfacti sunt n' alter qm satisfactis
 genti persona ab iustitia an capu n' ob
 stante iustitia peccat in atheno talis sa-
 cerdos e' satisfactis et peccat persona Chri,
 go adhuc illig e' applicare, unde si alibi
 applicet, qm superior mandavit, peccat gloria
 obediata, applicas ta valet. Neq' dicas
 Sacerdotem n' operari ut ministrum Chri
 quado sicut iustitiam gloria iustitiam Chri,
 atq' talem sacerdotem sicut sicut iustitiam
 gloria iustitiam Chri, cu' velas Chri sit ut
 obediata, et n' peccat: qof. Sicut em velas
 Chri alia ee q' servativa alia sicut p'ce-
 ceptiva, ab illo q'formite aliquis di, agere ut
 minister Chri, ab huius vero seu p'ceptiva
 observas aliquis di, amicus Chri, talis am
 sacerdos n' gloria agit ulli iustitiam aut et velas,
 s' sicut velas p'ceptiva, qia ledit p'ceptu
 de cetero intendens facere qd Chri fecit,

Mihi pro
 operat
 leg, imo
 chi p'is
 uncat et
 in p'ice
 ha p'is
 fructum
 tu sat-
 e' operat
 et q'is
 d'os cori
 multiplex
 si vero
 rent
 i, et go
 et em
 satisfacti
 peccat
 p'cedis

adeoq. et quide minister p' n' amieg Chri-
stalis sacerdos. q. 2. de requisitis extrinsecis ad
sacrificium missae.

Arlus II. De requisitis extrinsecis ad sacrificium missae.

Huius arli tres erunt sectiones, in 1^a de requi-
sitis maalibz altari calice p' in 2^a de ceremo-
niis, an et quomodo obligent, nec n' de defec-
tibus suppleendis p' in 3^a pro suppleto alias
habent n' dictas, necessaria t'n, ut de obli-
gatione celebrandi, de licia missae inuicem
dicemus.

Sect: I.

De requisitis maalibz, Altari, et calice, et linteamentis p'.

242. Requisite maalibz ad S. missae sacrificium ministrum
aram, ara ornatum, S. vasa, et sacerdotis
vestimenta integimus: de his q' dicemus,
et i. de ministro: dicitur, minister sacerdotis